

Türkiye'nin Yayın ve Atıf Performansı

Umut Al
Hacettepe Üniversitesi
Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
<http://yunus.hacettepe.edu.tr/~umutal>
umutal@hacettepe.edu.tr

Plan

- ❑ Terminoloji
- ❑ Araştırmanın amacı
- ❑ Kapsam ve yöntem
- ❑ Bulgular
- ❑ Sonuç ve öneriler

Terminoloji ve İlgili Literatür

- Bibliyometri: Matematiksel ve istatistiksel yöntemlerin kitaplar ve diğer iletişim ortamlarına uygulanması (Pritchard 1969)
- “Yayın” terimi makale, bildiri özeti, mektup, kitap tanıtımı, not, editoryal, inceleme ve düzeltme türündeki yazıları içermekte
- Yayınlarla ilişkin performans göstergeleri
 - Etki faktörü
 - *h*-endeksi
 - Göreli atıf etkisi

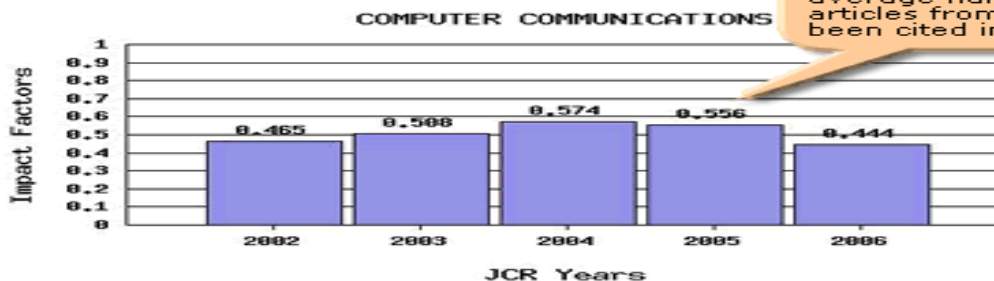
Etki Faktörü

- ❑ Dergilere ilişkin bir değerlendirme ölçütü
- ❑ Bir dergide, önceki iki yılda yayımlanan makalelere o yıl içerisinde yapılan atıf sayısının, o derginin önceki iki yılda yayımladığı makale sayısına bölünmesiyle hesaplanmaktadır (Garfield 1994)
- ❑ Bazı dergilerin 2008 yılı etki faktörleri:
 - ❑ *A Cancer Journal for Clinicians* 74,575
 - ❑ *New England Journal of Medicine* 50,017
 - ❑ *Annual Review of Immunology* 41,059

Impact Factor Trend Graph: COMPUTER COMMUNICATIONS

Click on the "Return to Journal" button to view the full journal information.

The **impact factor** shows the average number of times articles from a journal have been cited in the JCR year.

**Impact Factor -- see below for calculations*

The journal impact factor is a measure of the frequency with which the "average article" in a journal has been cited in a particular year. The impact factor will help you evaluate a journal's relative importance, especially when you compare it to others in the same field. For more bibliometric data and information on this and other journal titles click on the "Return to Journal" button.

NOTE: Title changes and coverage changes may result in no impact factor for one or more years in the above graph.

2006 Impact Factor

2006 Imp	Cites in 2006 to articles published in: 2005 = 54	Number of articles published in: 2005 = 188
Cites in 200	2004 = 101	2004 = 161
	Sum: 155	Sum: 349
Calculation:	Calculation: $\frac{\text{Cites to recent articles } 155}{\text{Number of recent articles } 349} = 0.444$	

2005 Impact Factor

Cites in 2005 to articles published in: 2004 = 57	Number of articles published in: 2004 = 161
2003 = 136	2003 = 186
Sum: 193	Sum: 347
Calculation: $\frac{\text{Cites to recent articles } 193}{\text{Number of recent journal articles } 347} = 0.556$	

2004 Impact Factor

Cites in 2004 to articles published in: 2003 = 62	Number of articles published in: 2003 = 186
2002 = 133	2002 = 154
Sum: 195	Sum: 340
Calculation: $\frac{\text{Cites to recent articles } 195}{\text{Number of recent articles } 340} = 0.574$	

2003 Impact Factor

Cites in 2003 to articles published in: 2002 = 76	Number of articles published in: 2002 = 154
2001 = 79	2001 = 151
Sum: 155	Sum: 305
Calculation: $\frac{\text{Cites to recent articles } 155}{\text{Number of recent articles } 305} = 0.508$	

2002 Impact Factor

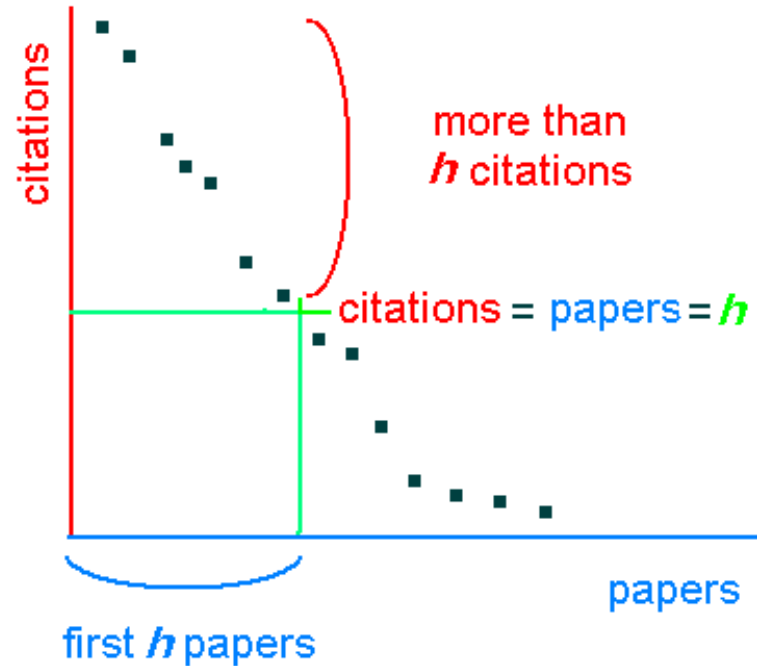
Cites in 2002 to articles published in: 2001 = 41	Number of articles published in: 2001 = 151
2000 = 99	2000 = 150
Sum: 140	Sum: 301
Calculation: $\frac{\text{Cites to recent articles } 140}{\text{Number of recent articles } 301} = 0.465$	

Etki Faktörüne Yönelik Eleştiriler

- ❑ Hesaplamada kullanılan atıf verisinin kısa bir dönemi içermesi
- ❑ Yayın türü ayrımı
 - ❑ Pay kısmında tüm dokümanlar yer almakta
 - ❑ Atıf yapılabilir kabul edilen yayın türleri - makale, tanıtım, notlar
- ❑ Etki faktörünün dergiyi temsil edip etmeyeceği
- ❑ Farklı alanlardaki karşılaştırmalarda kullanılması

h-endeksi

- Jorge E. Hirsch – 2005
- Bir bilim insanının yayınlarından kaçının belli bir değer üzerinde atıf aldığı

h-endeksine Yönelik Eleştiriler

- ❑ Parametre olarak atıf sayısının alınması
- ❑ Az sayıda yayını olan ama çok sayıda atıf almış bilim insanlarının *h*-endeksi düşük
- ❑ Atıf sayısı ne kadar yüksek olursa olsun alınabilecek en yüksek *h*-endeksi değeri yayın sayısı kadar

Araştırmacı A (atıf sayıları)	Araştırmacı B (atıf sayıları)
5	100
6	110
7	120
8	130
9	150

h-endeksine Yönelik Eleştiriler

- Bilim yaşamı karşılaştırmalarda önemli bir etken
 - Bilim yaşamı daha uzun araştırmacıların *h*-endeksi değerleri daha yüksek
- Disiplinler arasındaki atıf yönelimlerinin farklılığı
 - Sosyal bilimlerin çeşitli alanlarındaki bilim insanlarının *h*-endeksi değerleri sağlık bilimlerindeki araştırmacılardan daha düşük

Görelî Atıf Etkisi

- ❑ Genellikle ülke karşılaştırmalarında kullanılmakta
- ❑ Bir ülkenin aynı zaman aralığında bir konu alanındaki yayın başına ortalama atıf oranının dünyada ilgili alandaki yayın başına ortalama atıf oranına bölünmesi sonucu elde edilen bir değer
- ❑ Görelî atıf etkisi 1'den düşük ise dünya ortalamasının altında bir performans söz konusu

Amaç

- ❑ Atıf dizinlerinde yer alan Türkiye adresli yayınların bibliyometrik özelliklerini incelemek
- ❑ Disiplinler arasındaki farklılıkları ve benzerlikleri ortaya koymak
- ❑ Türkiye'nin bilimsel yayın ve atıf performansını değerlendirmek
- ❑ Bilimsel yayın politikası ile ilgili önerilerde bulunmak

Araştırma Soruları

- ❑ Atıf dizinlerinde yer alan Türkiye adresli yayınların sayısının son yıllarda nasıl bir artış gösterdiği ve bunun nedenleri
- ❑ Bu yayınların yer aldığı dergilerin etki faktörü açısından alanlarındaki konumları
- ❑ Atıf dizinleri kapsamında yer alan Türkiye adresli dergilerin ilgili alanlardaki konumları
- ❑ Gelecekte atıf dizinleri kapsamında Türkiye adresli yayın sayısının nasıl olacağı

Araştırmanın Kapsamı ve Yöntemi

- Atıf dizinlerindeki Türkiye adresli yayınlar
 - *SCI, SSCI, A&HCI*
- İki ayrı tarama
 - 8-9 Eylül 2005
 - 23 Haziran 2009
- Veri temizleme çalışmaları
- *Essential Science Indicators*
- *Journal Citation Reports*

Yayın Sayıları

- Yayın sayıları 2004 ve öncesi
 - *SCI*'de 1972-2004 arası 89.011
 - *SSCI*'de 1966-2004 arası 4041
 - *A&HCI*'de 1975-2004 arası 635
- Yayın sayıları 2005 ve sonrası
 - *SCI*'de 2005-2008 arası 76.988
 - *SSCI*'de 2005-2008 arası 4451
 - *A&HCI*'de 2005-2008 arası 640
- *ESI*'de 1 Ocak 1999-28 Şubat 2009 arası 116.296 yayın

Genel Bulgular

- Her geçen yıl yayın sayısı artıyor
- Tüm yıllar dikkate alındığında;
 - *SCI*'deki yayınların binde dördü
 - *SSCI*'deki yayınların on binde dokuzu
 - *A&HCI*'deki yayınların on binde ikisi Türkiye adresli
- Atıf dizinlerindeki yayınların türü farklı
 - Özellikle makale dışı yayınlarda alan belirleyici
 - Makale dışı yayınların; *SCI*'de %44'ü bildiri özeti, *A&HCI*'de %42'si kitap tanıtımı

Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi CABİM Cahit Arf Bilgi Merkezi

ULAKBİM Ana Sayfa

Ulusal Akademik Ağ

Cahit Arf Bilgi Merkezi

Konu/Atrf Tarama

Belge Sağlama

Katalog

Veri Tabanları

Yayın/Atrf Göstergeleri

► Yayın Teşvik

TÜBİTAK EKUAL

ULAKBİM Hakkında

Sıkça Sorulan Sorular

İş/Staj Olanakları

İletişim

Site Haritası

Arama

Hızlı Erişim

UBYT Programı Teşvik Miktarları

2008-2009 Yılları Teşvik Miktarları

Sosyal Bilimler

Yazar Sayısı	A1	A2	B1	B2	C1	C2
1	2400,00 TL	1200,00 TL	1600,00 TL	800,00 TL	800,00 TL	400,00 TL

Fen Bilimleri

Yazar Sayısı	A1	A2	B1	B2	C1	C2
1	1200,00 TL	600,00 TL	800,00 TL	400,00 TL	400,00 TL	200,00 TL

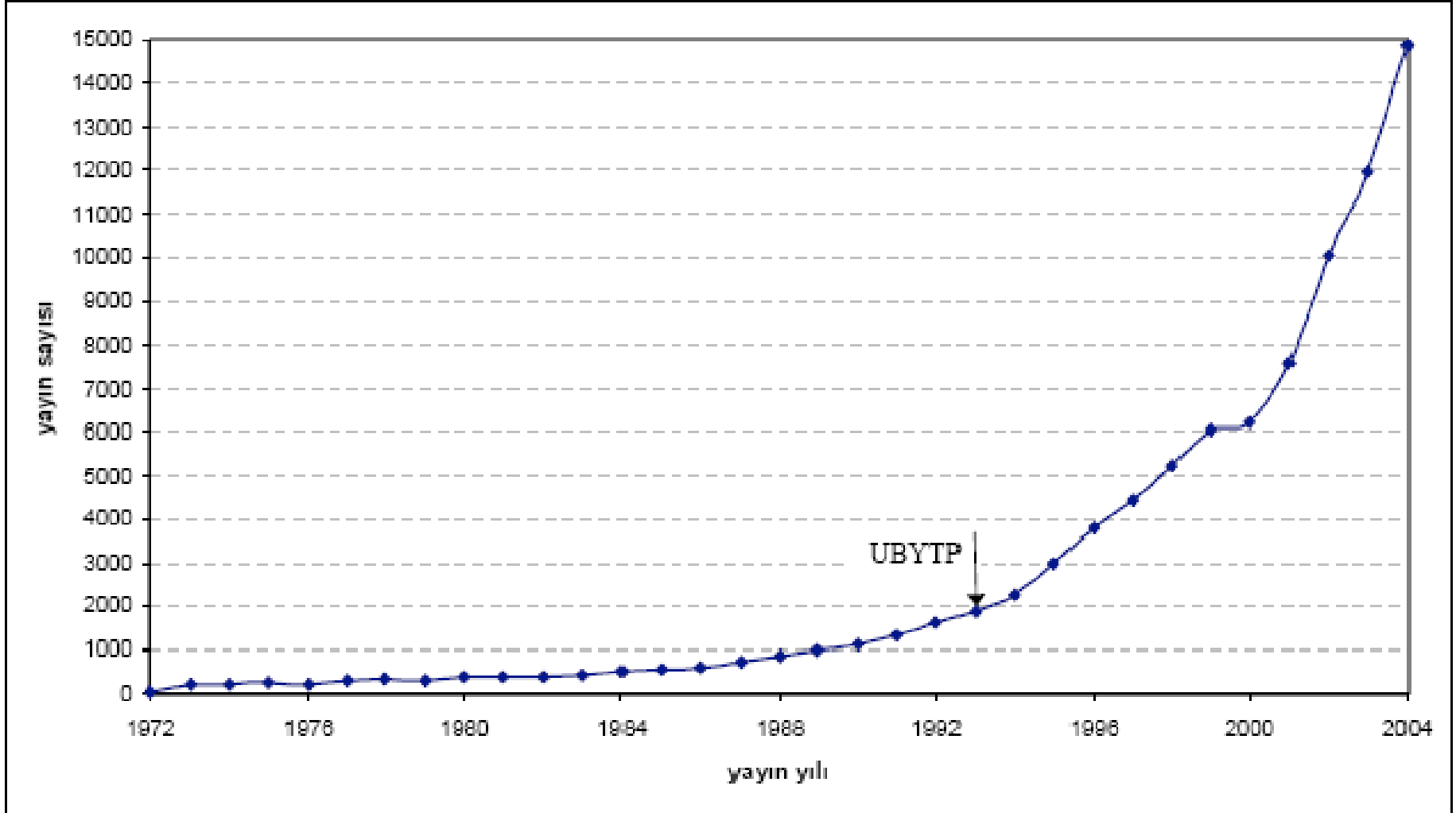
NOT:Çok yazarlı yayınlarda teşvik tutarı, T.C. ve yabancı uyruklu tüm yazarlar arasında eşit olarak bölüştürülür. Ancak yazar başına verilecek teşvik miktarının 100,00 TL'nin altında olması halinde teşvik ödemesi yapılmaz.

ULAKBİM'de Ara

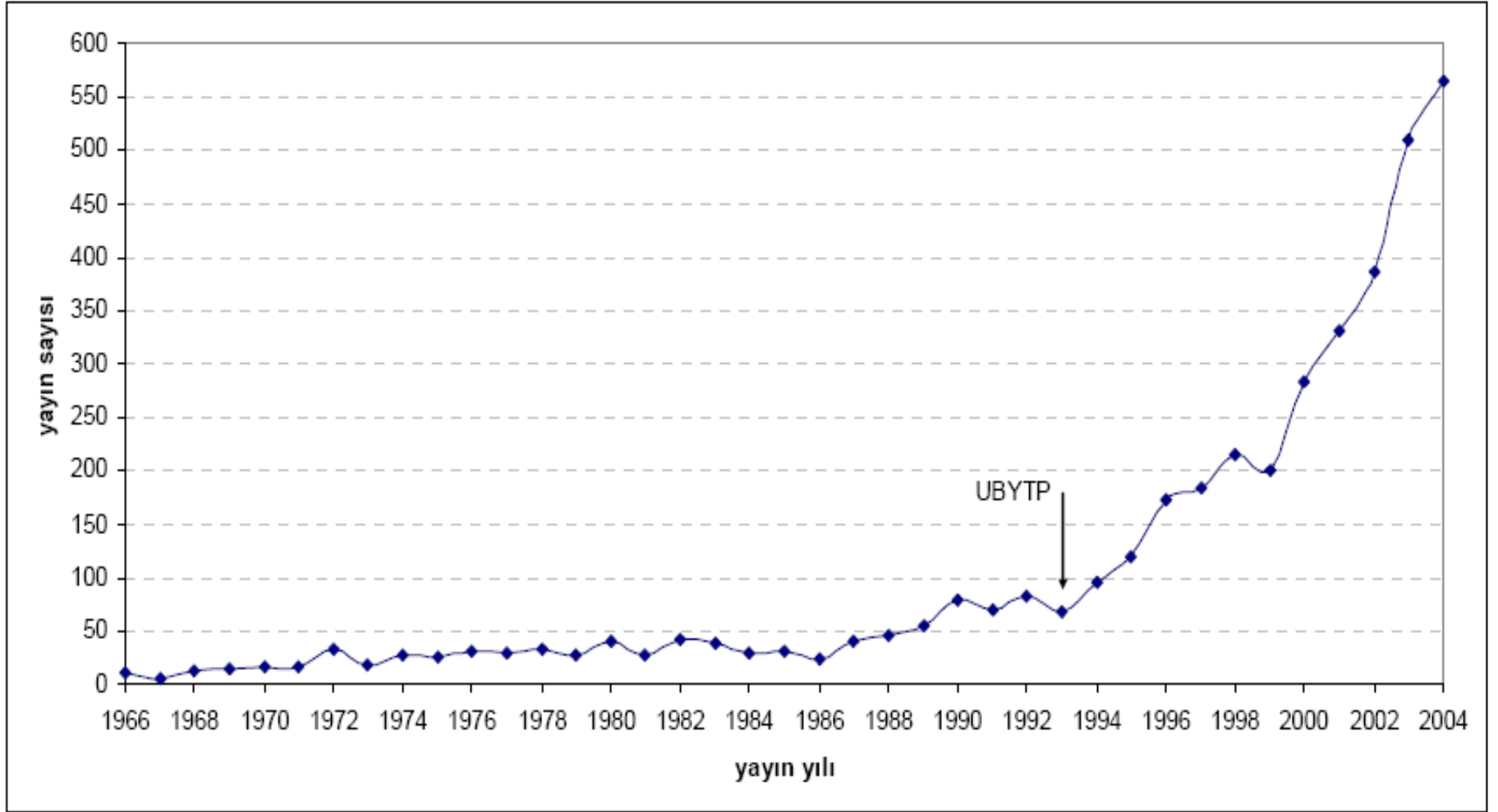
Ara

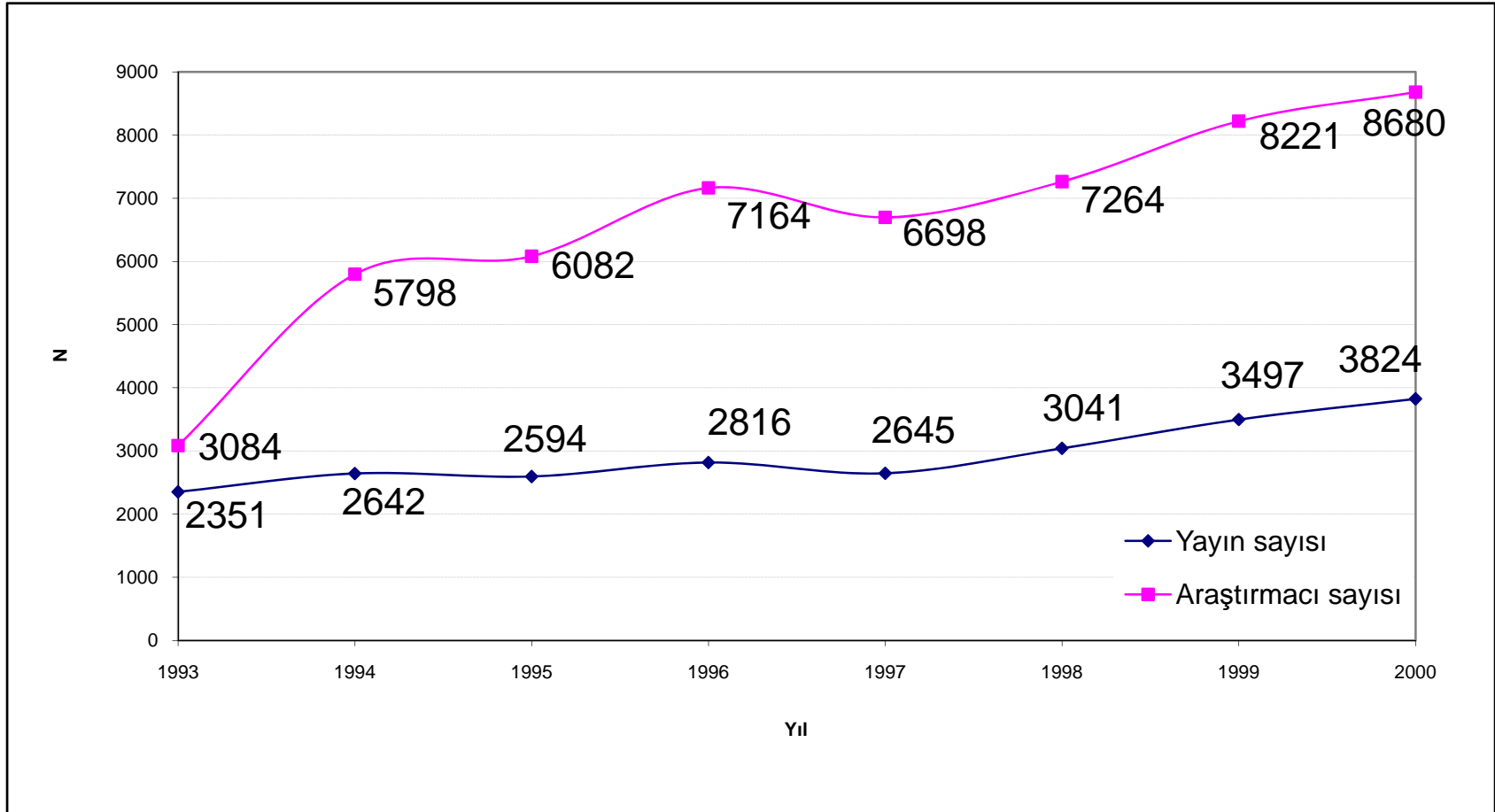
Yayın Teşviklerinin Etkisi (SCA)

Yayın Teşviklerinin Etkisi (SSCI)

UBYTP Kapsamında Teşvikler

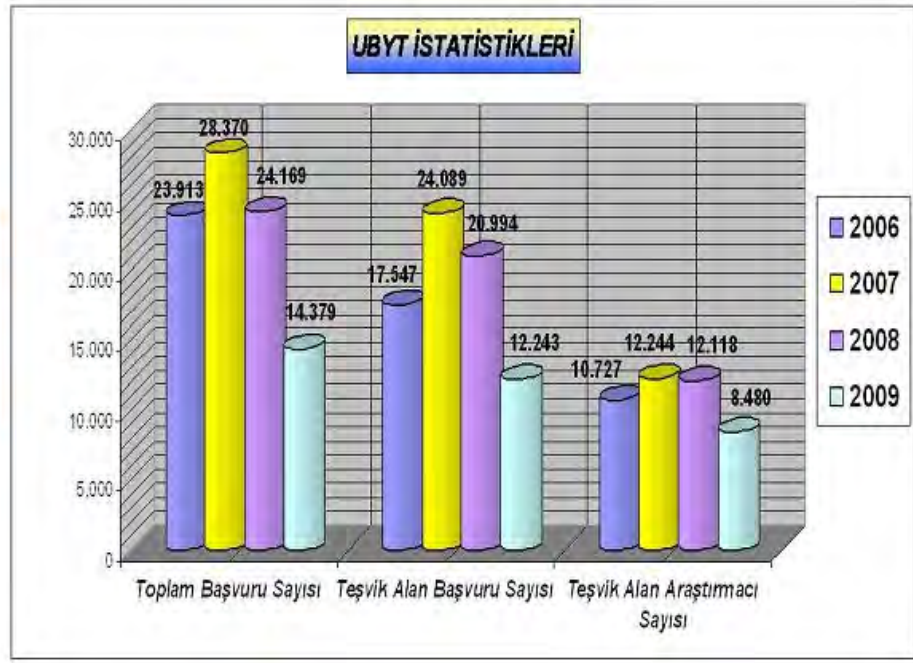
Kaynak: Atamer, Dorsan, Önder ve Torun 2002

- Veri Tabanları
- Yayın/Atıf Göstergeleri
- Yayın Teşvik
- TÜBİTAK EKUAL
- ULAKBİM Hakkında
- Sıkça Sorulan Sorular
- İş/Staj Olanakları
- İletişim
- Site Haritası
- Arama
- Hızlı Erişim

Genel İstatistikler

UBYT İstatistikleri	2006	2007	2008	2009
Toplam Başvuru Sayısı	23.913	28.370	24.169	14.379
Teşvik Alan Başvuru Sayısı	17.547	24.089	20.994	12.243
Teşvik Alan Araştırmacı Sayısı	10.727	12.244	12.118	8.480

2009 verileri güncellenecektir.

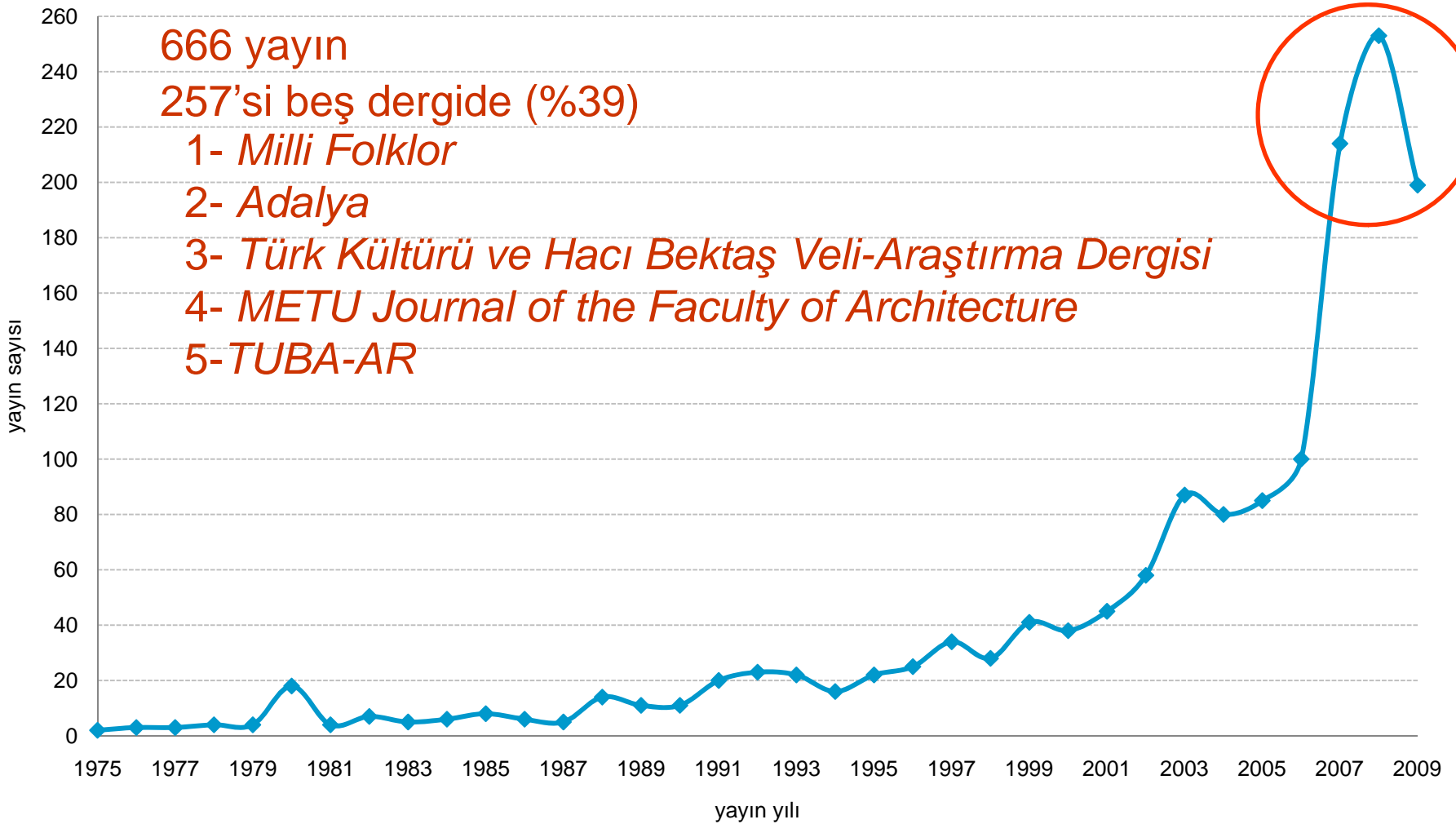
- UBYT | Yayın Teşvik
- Ulusal Veri Tabanları
- Sürelî Yayınlar Kataloğu
- Belge Sağlama
- Veri Tabanları
- 1981 - 2007

Yazarlara Göre 2007 Yılı İstatistikleri

2007 yılında onun üzerinde teşvik alan araştırmacı sayısı 98

Ad	Soyad	Yazarın Çalıştığı Kuruluş	Teşvik Alan Başvuru
Orhan	Büyükgüngör	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	64
MUSTAFA	SOYLAK	Erciyes Üniversitesi	38
Mustafa	Odabaşoğlu	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	34
ERTAN	ŞAHİN	Atatürk Üniversitesi	31
FAHRETTİN	YAKUPHANOĞLU	Fırat Üniversitesi	30
Ayhan	Demirbaş	-- Diğer --	29
Yusuf	Yağci	İstanbul Teknik Üniversitesi	28
TUNCER	HÖKELEK	Hacettepe Üniversitesi	28
ARİF	HEPBAŞLI	Ege Üniversitesi	27
SALİH	GÜNEŞ	Selçuk Üniversitesi	26
Ekmel	Ozbay	Bilkent Üniversitesi	25
HAKAN	ARSLAN	Mersin Üniversitesi	24
İSMAİL	BOZTOSUN	Erciyes Üniversitesi	24
FIKRET	KARGI	Dokuz Eylül Üniversitesi	23
BEKİR	ÇETİNKAYA	Ege Üniversitesi	22
ADİL	DENİZLİ	Hacettepe Üniversitesi	21
MUSTAFA	TÜZEN	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	21
KEMAL	POLAT	Selçuk Üniversitesi	20
ŞEMSETTİN	ALTINDAL	Gazi Üniversitesi	19
LEVENT KAMİL	TOPPARE	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	18
Olgun	Güven	Hacettepe Üniversitesi	18
Vural	Gökmen	Hacettepe Üniversitesi	18
ZAFER CAVİT	ÇEHRELİ	Hacettepe Üniversitesi	17
SADIK	KARA	Erciyes Üniversitesi	17
afiq	berdeli	Ege Üniversitesi	17
Vimal	Singh	Atılım Üniversitesi	17
KEMAL HÜSNÜ CAN	BAŞER	Anadolu Üniversitesi	17
ELİF DERYA	ÜBEYLİ	TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi	16
RAMAZAN	SEVER	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	16
Nizami	Hasanlı	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	16

Türkiye Orijinli Dergilerin Etkisi (A&HCI)

A&HCI'de En Sık Yayın Yapılan Dergiler

- 2004-2008 arası en sık yayın yapılan beş dergiden dördü Türkiye orijinli
 - *Milli Folklor*
 - *Adalya*
 - *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli-Araştırma Dergisi*
 - *Muslim World*
 - *METU Journal of the Faculty of Architecture*

SCI'de En Sık Yayın Yapılan Dergiler

- ❑ 1972-2004 arasında en sık yayın yapılan dört dergiden üçü Türkiye orijinli
 - ❑ *Turkish Journal of Veterinary & Animal Sciences* (1178)
 - ❑ *Turkish Journal of Pediatrics* (1156)
 - ❑ *Plastics and Reconstructive Surgery* (594)
 - ❑ *Turkish Journal of Chemistry* (504)

SSC'de En Sık Yayın Yapılan Dergiler

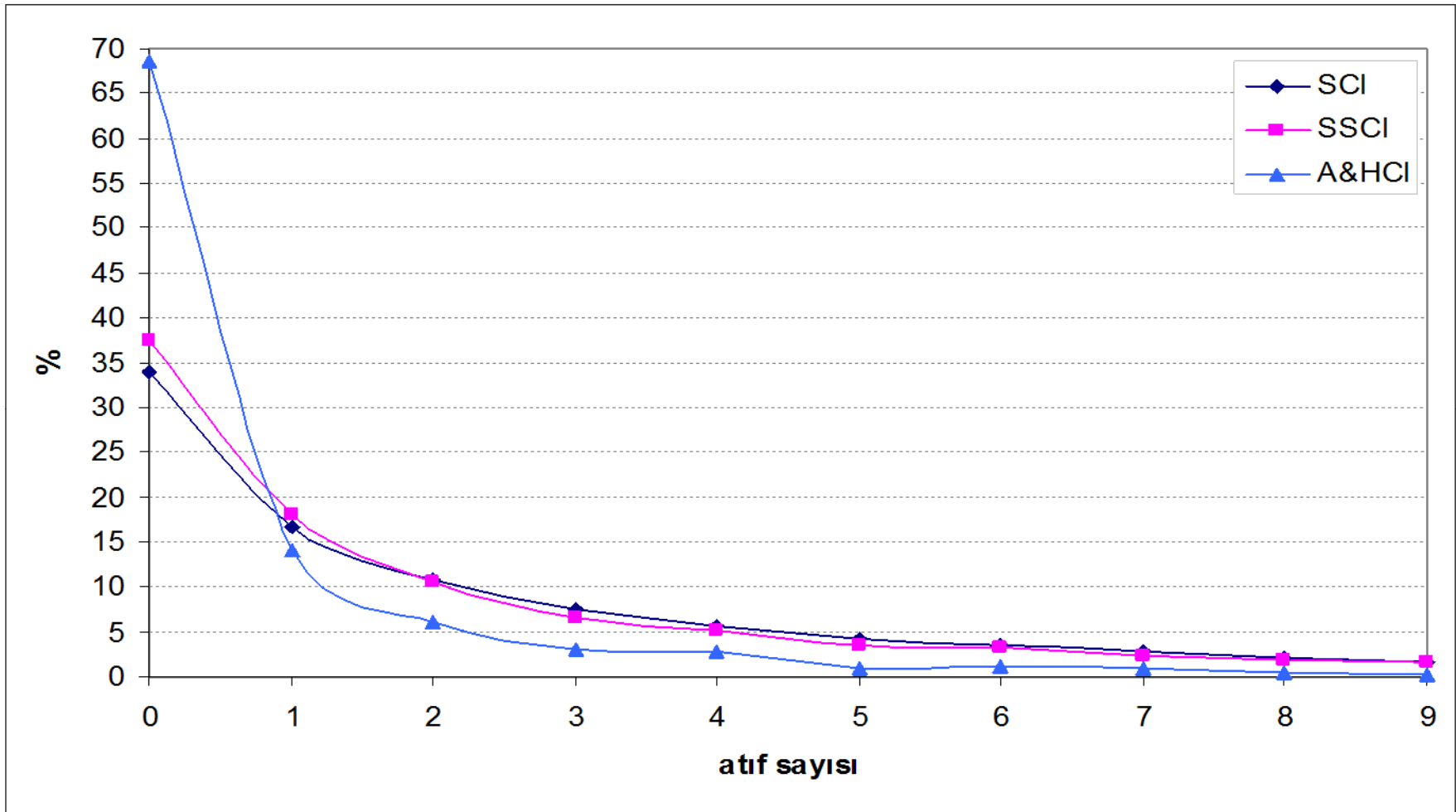
- 1966-2004 arası en sık yayın yapılan dergi
 - *Türk Psikoloji Dergisi*
- 2004-2008 arası en sık yayın yapılan on dergiden beşi Türkiye orijinli
 - *Türk Psikiyatri Dergisi*
 - *HÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*
 - *Eğitim Araştırmaları*
 - *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*
 - *Eğitim ve Bilim*

Yayın Sayısındaki Artış

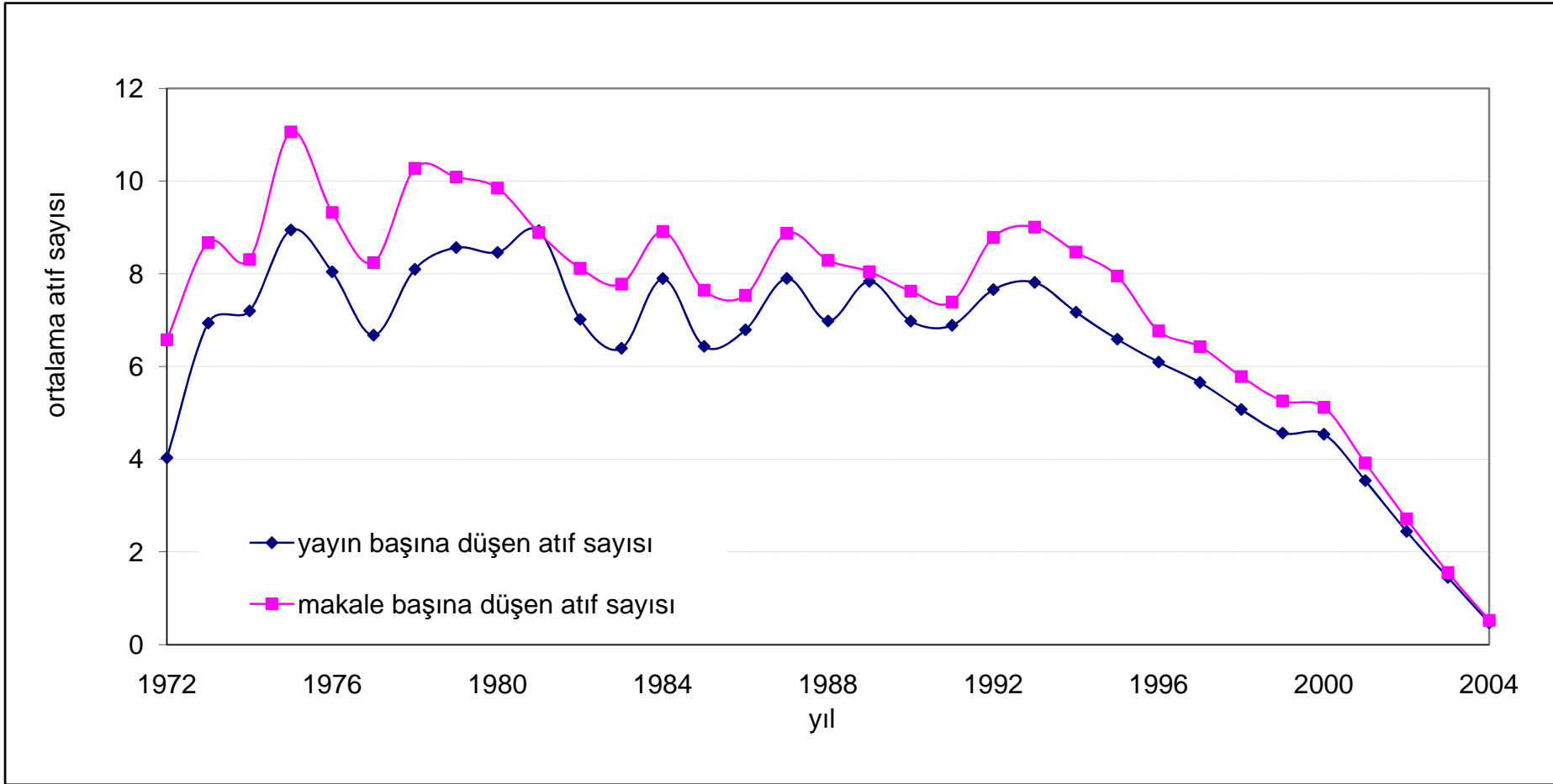
- Atama ölçütleri
- Teşvikler
 - Doğrudan
 - Dolaylı
- Türkiye orijinli dergiler
- Öğretim elemanı sayısı
- Üniversite kaynaklı yayın üretimi
 - Türkiye %91, İspanya %77, Norveç %74, Almanya %73, İsviçre %71, Hırvatistan %61
(Moed 2006)

Atıf Performansı

Atıf Dizinlerindeki Türkiye Adresli Makalelerin Almış Oldukları Atıflar

SC'deki Türkiye Adresli Yayın ve Makalelerin Yıllara Göre Aldığı Atıflar

JCR'deki Alanlara Göre Türkiye'nin Yayınları (1972-2004)

Alan	Alandaki dergi sayısı	Türkiye adresli yayın yapılan dergi sayısı	Etki faktörüne göre üst %10'luk dilimde olan dergilerdeki yayın sayısı	Etki faktörüne göre üst %5'lik dilimde olan dergilerdeki yayın sayısı	Etki faktörüne göre üst %1'lik dilimde olan dergilerdeki yayın sayısı	Tüm zamanlarda yapılan yayın sayısı
Kimya	437	310 (297)	138 (121)	34 (23)	3 (0)	8055 (7569)
Cerrahi	139	133 (132)	412 (197)	98 (56)	5 (4)	7492 (5886)
Fizik	285	210 (202)	579 (544)	55 (45)	1 (0)	5572 (5352)
Pediyatri	70	61 (60)	335 (99)	129 (41)	34 (17)	4996 (3844)
Farmakoloji	187	149 (136)	43 (15)	7 (1)	1 (0)	3635 (2885)
Malzeme bilim	304	219 (216)	218 (209)	101 (97)	1 (0)	3539 (3421)
Klinik nevroloji	140	116 (112)	159 (99)	103 (68)	1 (0)	3451 (2541)
Kimya müh.	116	89 (86)	183 (146)	30 (25)	1 (0)	3126 (2984)
Radyoloji	84	69 (66)	573 (164)	143 (65)	6 (2)	2973 (2193)
Tıp	215	152 (140)	406 (64)	235 (41)	41 (7)	2876 (2066)

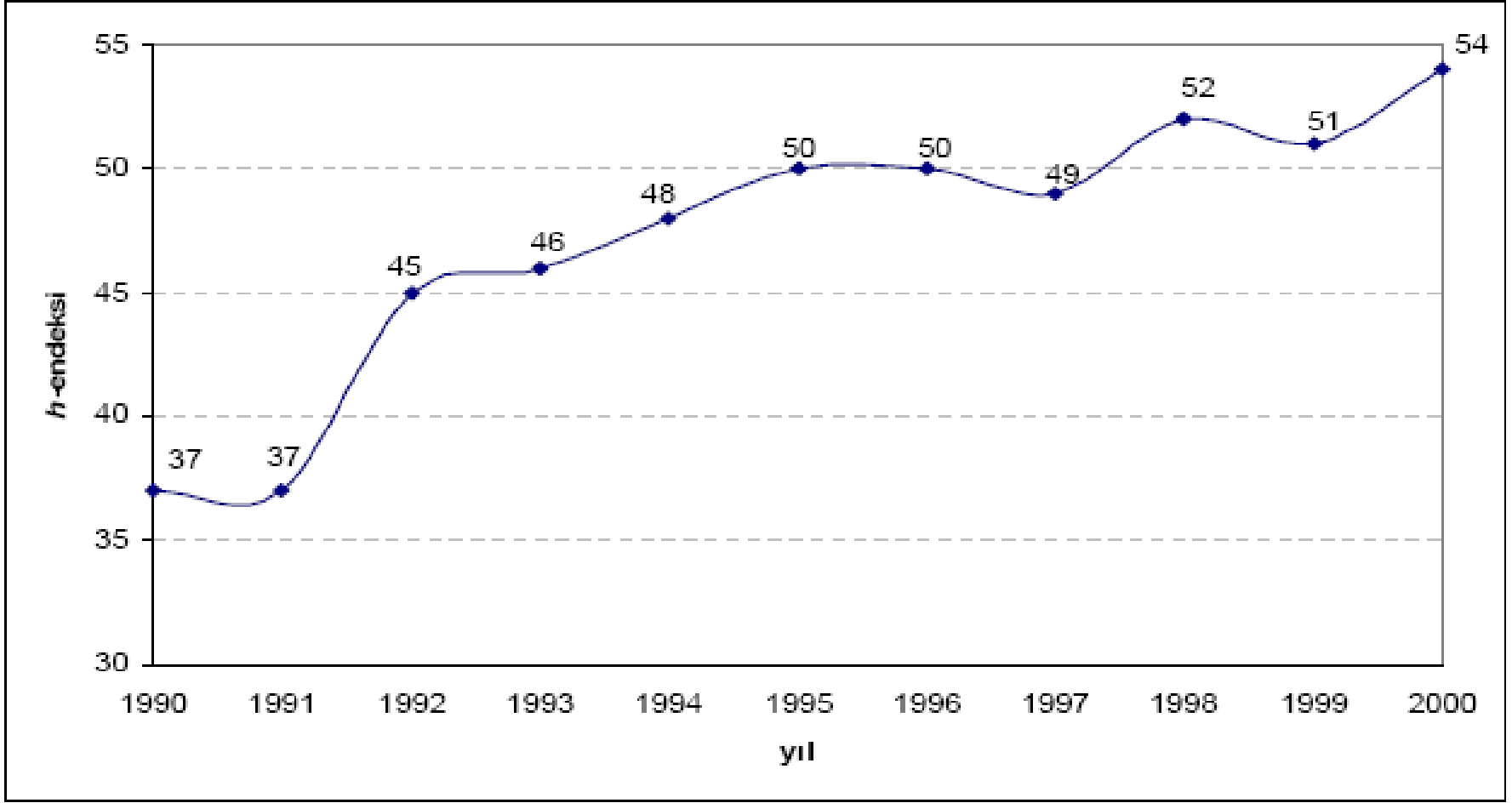
JCR'deki Alanlara Göre Türkiye'nin Yayınları (2004 yılı)

Alan	2004 yılında yapılan yayın sayısı	Etki faktörüne göre üst %10'luk dilimde olan dergilerdeki yayın sayısı	Etki faktörüne göre üst %5'lik dilimde olan dergilerdeki yayın sayısı	Etki faktörüne göre üst %1'lik dilimde olan dergilerdeki yayın sayısı
Kimya	1226	27	3	0
Cerrahi	1148	38	13	0
Malzeme bilimi	918	43	15	0
Fizik	773	58	8	0
Klinik nevroloji	650	42	18	0
Pediyatri	648	15	5	2
Tıp	633	39	17	10
Bilgisayar bilimleri	581	14	7	2
Farmakoloji	561	7	1	0
Radyoloji	540	123	1	0

Türkiye Adresli Yayınların *h*-endeksi

- ❑ Veri kaynağı: *SCI* atıf dizini
- ❑ 1990-2000 yılları arasındaki yayınlar ve bu yayınlara yapılan atıflar
- ❑ Doküman türü ayrımı yok
- ❑ Kendine atıflar veri setinden çıkarılmadı
- ❑ Hesaplamadaki veri tabanı kaynaklı sınırlama
 - ❑ Örnek: Almanya, Japonya, Teksas Üniversitesi
- ❑ Ülkeler ve kurumlar için hesaplama

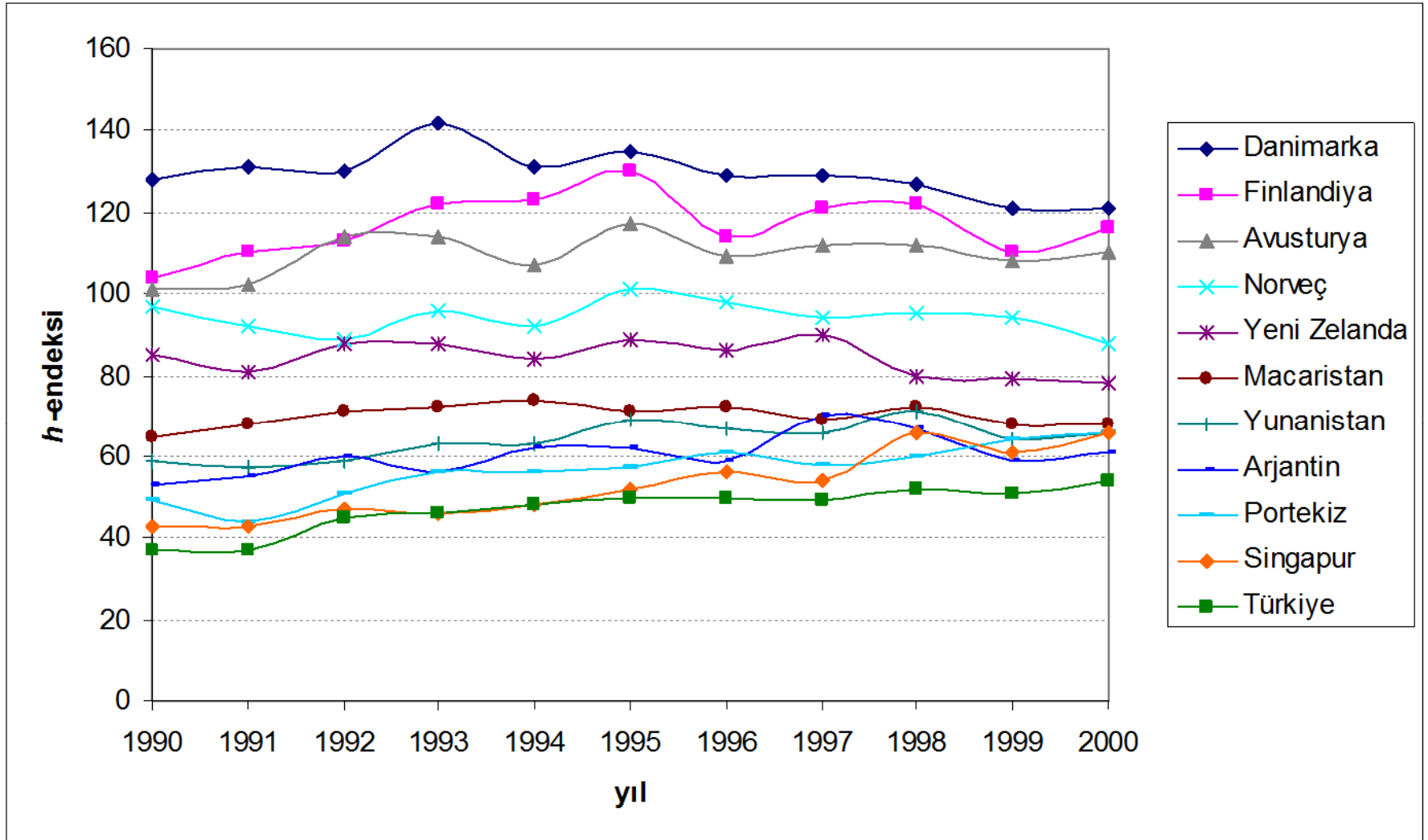
Yıllara Göre Türkiye Adresli Yayınların *h*-endeksi

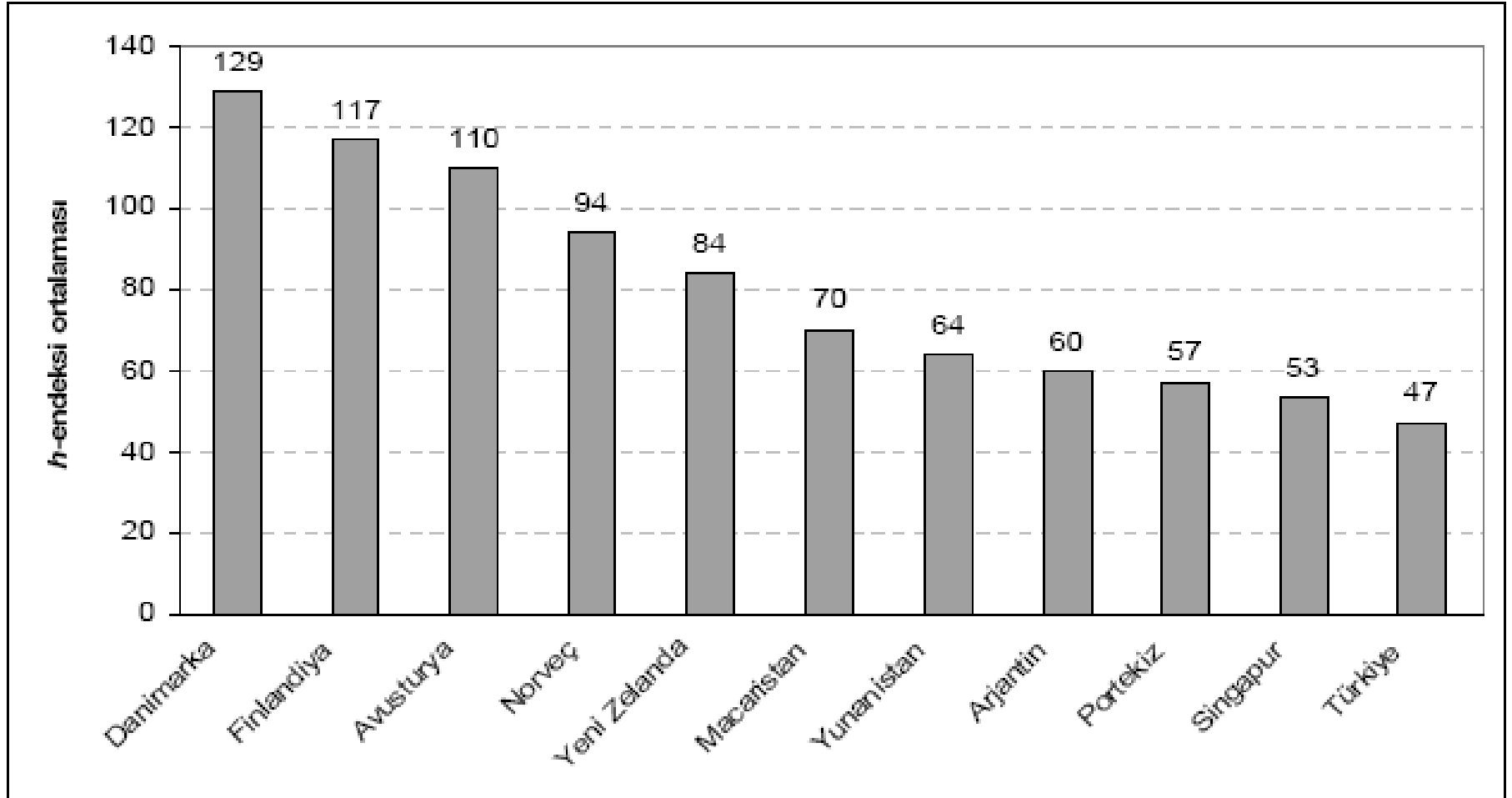
Bazı Ülkelerle *h*-endeksi Karşılaştırması

Ülkeler	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Danimarka	128	131	130	142	131	135	129	129	127	121	121
Finlandiya	104	110	113	122	123	130	114	121	122	110	116
Avusturya	101	102	114	114	107	117	109	112	112	108	110
Norveç	97	92	89	96	92	101	98	94	95	94	88
Y. Zelanda	85	81	88	88	84	89	86	90	80	79	78
Macaristan	65	68	71	72	74	71	72	69	72	68	68
Yunanistan	59	57	59	63	63	69	67	66	71	64	66
Singapur	43	43	47	46	48	52	56	54	66	61	66
Portekiz	49	44	51	56	56	57	61	58	60	64	66
Arjantin	53	55	60	56	62	62	59	70	67	59	61
Türkiye	37	37	45	46	48	50	50	49	52	51	54

Bazı Ülkelerle *h*-endeksi Karşılaştırması

Ülkelerin 1990-2000 Yıllarına Ait *h*-endeksi Ortalamaları

Türkiye'deki En Yüksek *h*-endeksi Değerlerine Sahip Üniversiteler

Üniversite	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Hacettepe	17	20	26	22	25	29	31	32	30	32	35
İstanbul	12	17	18	17	19	19	23	25	28	25	26
Ankara	15	15	16	18	18	19	23	22	26	24	22
ODTÜ	16	21	20	20	18	8	18	24	23	22	22
Ege	8	10	11	12	15	18	16	19	19	22	18
Gazi	8	14	13	13	15	16	16	17	20	18	16

Bazı Üniversitelerin *h*-endeksi Değerleri

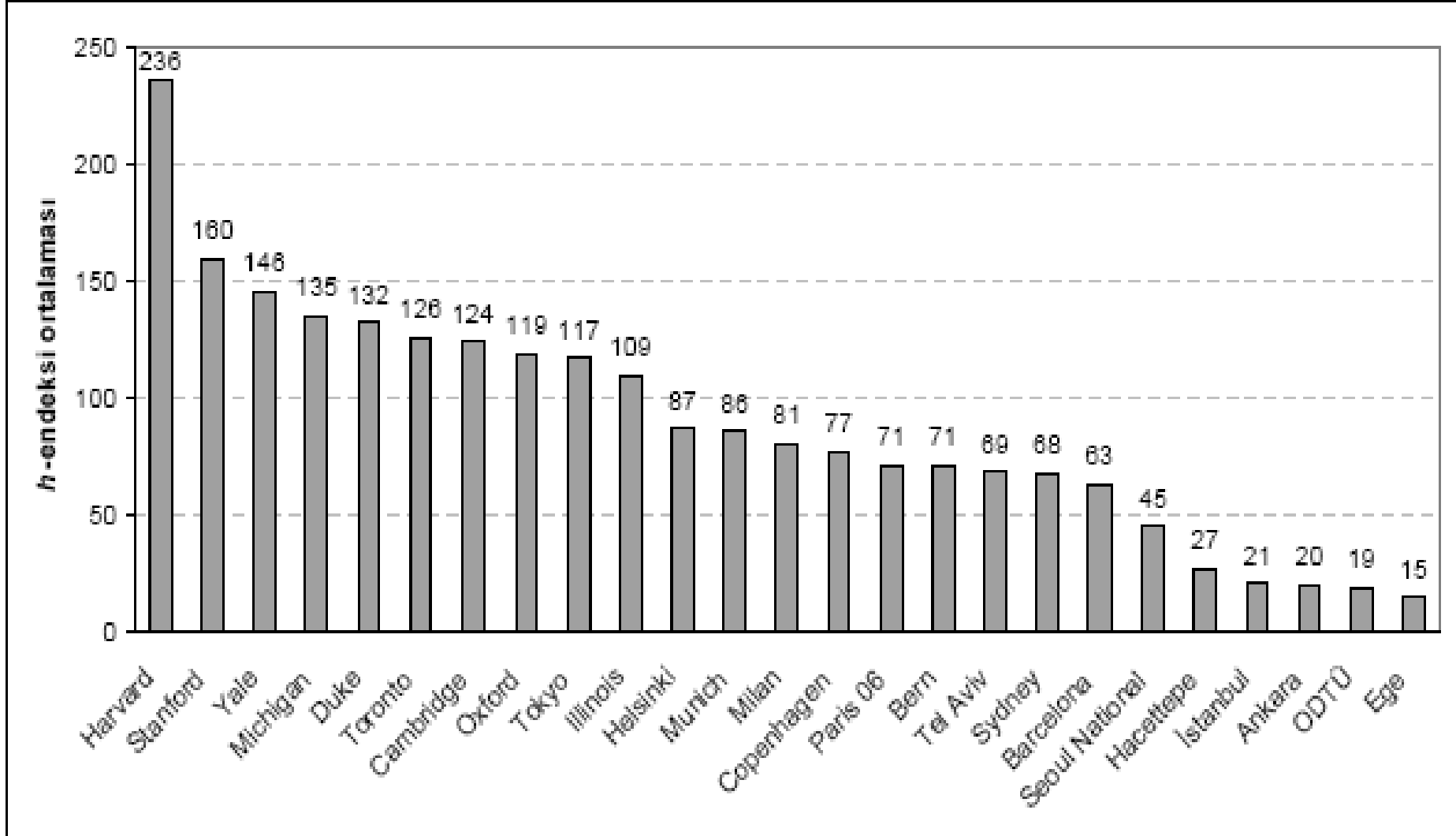
Üniversite	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Cambridge	122	112	121	124	124	140	129	119	125	124	119
Toronto	115	127	121	126	139	130	136	128	126	119	118
Oxford	116	118	116	114	124	126	120	127	121	112	116
Tokyo	112	108	116	113	118	123	121	123	121	119	115
Kyoto	99	101	111	110	109	106	102	113	106	109	103
Osaka	93	97	96	101	107	102	99	96	99	98	95
Helsinki	74	86	89	84	89	82	79	97	95	89	94
Munich	85	83	85	89	88	85	90	85	87	85	85
Karolinska	104	101	101	104	104	103	103	98	102	102	84
Copenhagen	78	77	75	84	79	81	75	78	77	68	73
Manchester	68	73	76	73	77	83	74	81	80	74	72
Milan	67	80	78	82	85	93	79	91	86	80	71
Sydney	60	64	62	66	70	73	77	68	74	68	68
Paris 06	73	71	71	64	72	77	78	72	68	64	67
Barcelona	51	52	60	66	65	67	65	69	72	65	63
Kat. Leuven	20	34	42	43	59	64	54	60	66	74	63
Tel Aviv	65	68	69	69	67	73	73	71	69	71	62
Bern	65	70	69	74	81	79	71	77	70	67	59
Seoul Natl.	37	36	39	38	42	44	49	49	51	57	58

Bazı Amerikan Üniversitelerin *h*-endeksi Değerleri

en az
55.696 atıf

Üniversite	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Harvard	236	236	244	242	256	253	246	236	235	215	196
Stanford	163	163	167	159	172	160	170	145	157	149	151
CA, San Francisco	169	165	172	167	171	172	172	159	164	147	141
Washington	163	157	158	158	157	161	152	145	153	141	136
Johns Hopkins	155	158	162	172	170	170	157	161	148	142	133
CA, San Diego	147	161	151	151	158	147	148	151	148	134	131
Yale	149	141	149	145	160	148	153	148	143	136	129
CA, Berkeley	140	152	143	136	141	135	142	136	132	127	126
CA, Los Angeles	150	153	146	131	139	148	143	143	142	132	123
Michigan	130	142	138	146	146	139	140	143	131	117	114
Duke	121	141	133	138	147	150	139	131	127	121	108
Maryland	102	103	110	108	110	113	107	103	110	99	101
Illinois	121	113	117	110	111	107	118	109	104	101	93

Bazı Üniversitelerin h -endeksi Ortalamaları

Atıf Dizinlerindeki Dergiler ve Türkiye

Atıf Dizinlerindeki Türkiye Adresli Dergiler

- ❑ Atıf dizinlerinde dergi sokmanın önemi
- ❑ Dergi sayısı sürekli artıyor
- ❑ 2004 yılında dizinlerdeki dergi sayısı dörttü
 - ❑ Sadece SCI'de 2004 yılında İtalya'nın 65, Polonya'nın 49, Norveç'in 37, Brezilya'nın 16 dergisi var
 - ❑ SCI'deki dergilerin %38'i SSCI'deki dergilerin %57'si ABD orijinli (2004 yılı)
 - ❑ ABD dergileri *JCR Science Edition*'da %38, *JCR Science Edition*'%53'lük paya sahip (2008 yılı)

Ülkelerin *JCR*'deki Dergi Sayıları (Science Edition-2008)

Ülke	Dergi sayısı	%
ABD	2506	37,9
İngiltere	1423	21,5
Hollanda	610	9,2
Almanya	463	7,0
Japonya	175	2,6
İsviçre	152	2,3
Fransa	150	2,3
Rusya	108	1,6
Çin Halk Cumhuriyeti	81	1,2
Kanada	80	1,2
Türkiye	8	0,1

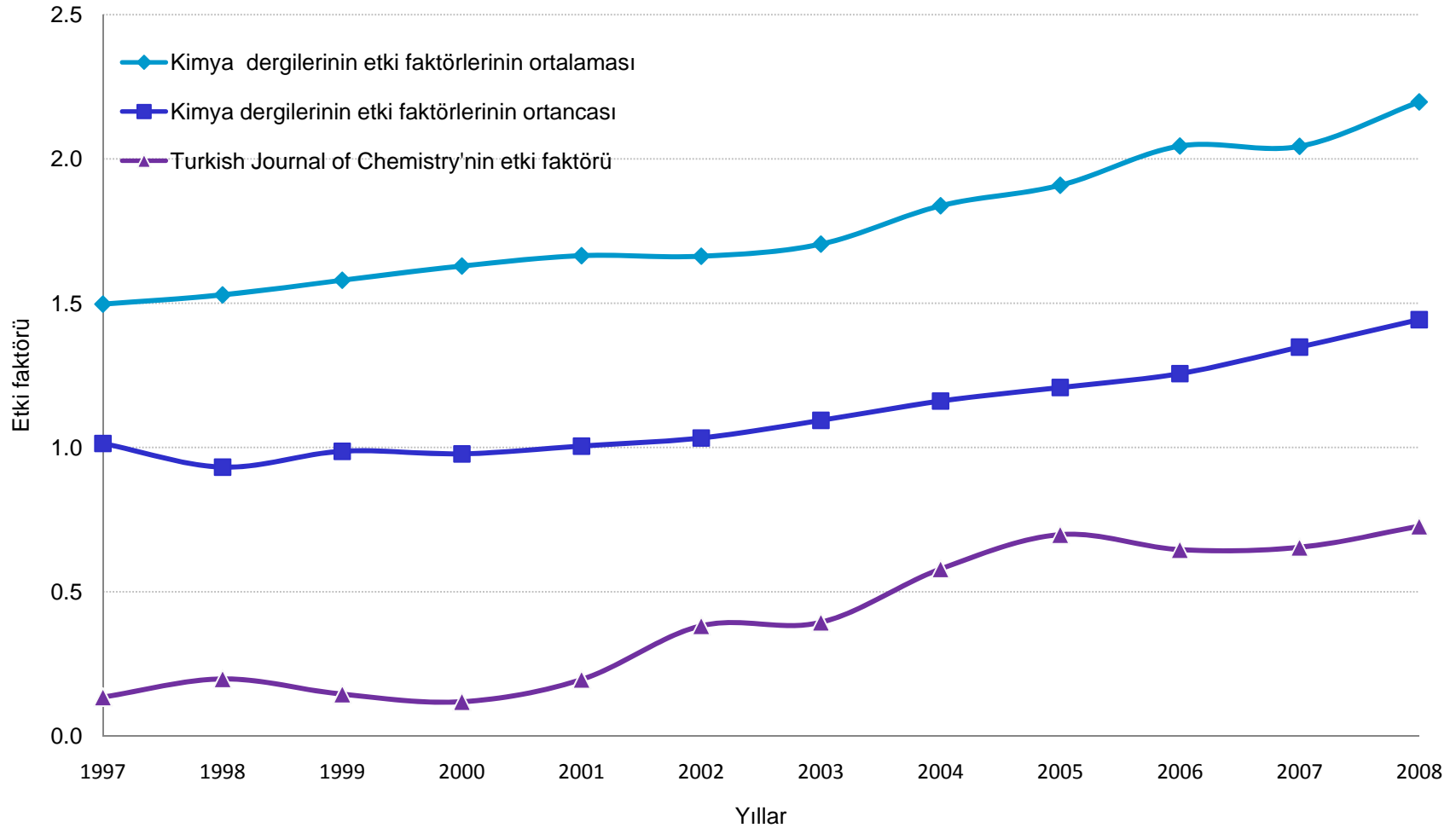
Ülkelerin *JCR*'deki Dergi Sayıları (Social Sciences Edition-2008)

Ülke	Dergi sayısı	%
ABD	1060	53,4
İngiltere	486	24,5
Hollanda	128	6,4
Almanya	73	3,7
Avustralya	27	1,4
Kanada	27	1,4
İsviçre	24	1,2
Fransa	22	1,1
İspanya	16	0,8
Güney Afrika Cumhuriyeti	8	0,4
Türkiye	2	0,1

Turkish Journal of Chemistry'nin Etki Faktörü

Yıl	Etki faktörü	Etki faktörü sıralaması	Alandaki toplam dergi sayısı	Alandaki etki faktörü hesaplanan toplam dergi sayısı
2008	0,727	329	447	445
2007	0,654	335	448	444
2006	0,646	322	433	433
2005	0,698	314	438	435
2004	0,579	328	437	430
2003	0,394	359	427	419
2002	0,382	357	418	411
2001	0,196	385	407	402
2000	0,119	379	392	388
1999	0,145	361	384	379
1998	0,198	346	386	381
1997	0,135	334	356	348

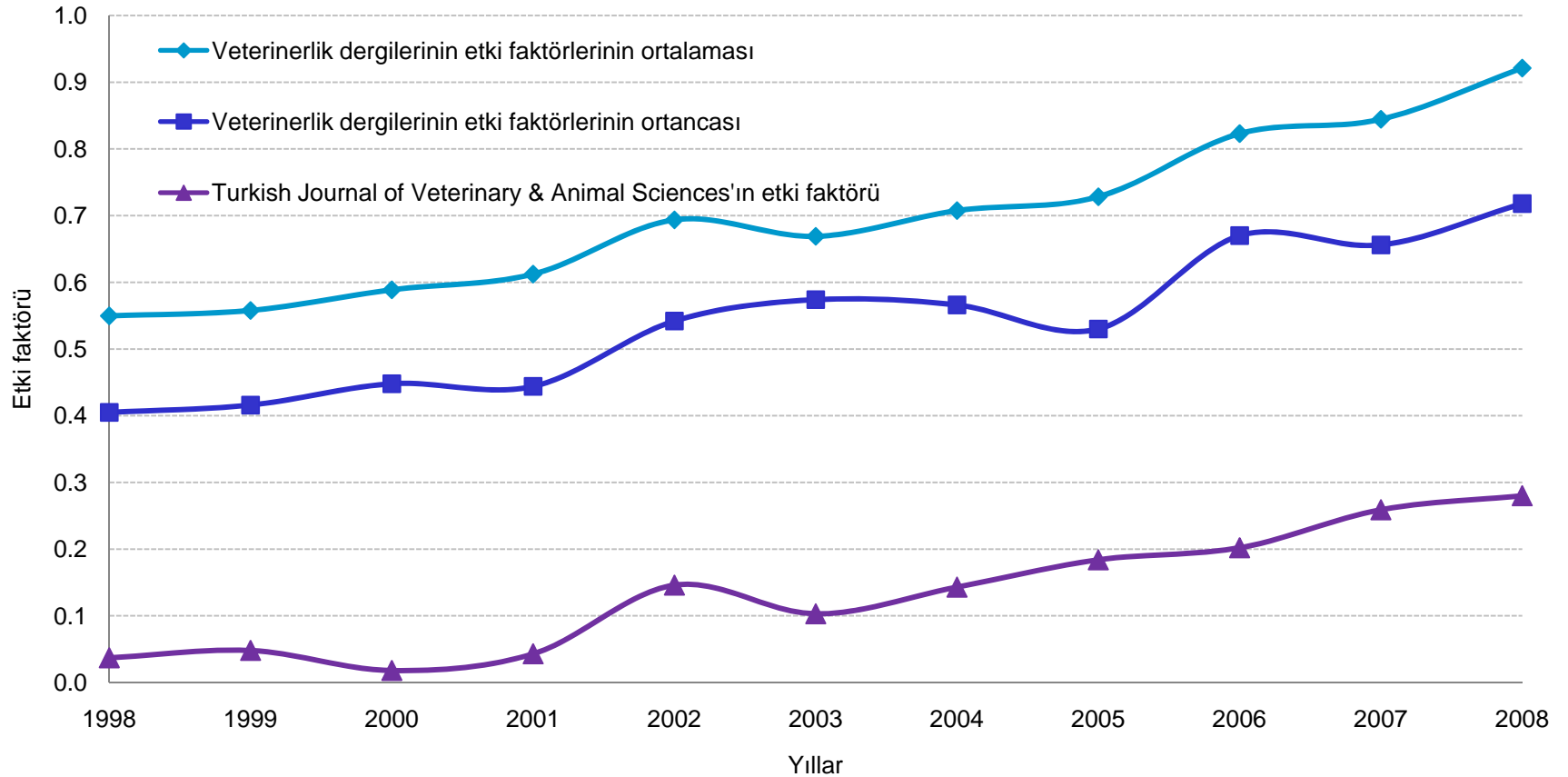
Yıllara Göre Kimya dergilerinin ve *Turkish Journal of Chemistry*'nin etki faktörü

Turkish Journal of Veterinary & Animal Sciences'ın Etki Faktörü

Yıl	Etki faktörü	Etki faktörü sıralaması	Alandaki toplam dergi sayısı	Alandaki etki faktörü hesaplanan toplam dergi sayısı
2008	0,280	109	136	135
2007	0,259	104	133	131
2006	0,202	105	129	128
2005	0,184	108	129	129
2004	0,143	106	123	123
2003	0,103	110	120	119
2002	0,146	110	129	125
2001	0,043	123	128	126
2000	0,018	125	128	126
1999	0,048	125	129	129
1998	0,037	134	139	135

Yıllara göre Veterinerlik Dergilerinin ve *Turkish Journal of Veterinary & Animal Sciences*'in Etki Faktörü

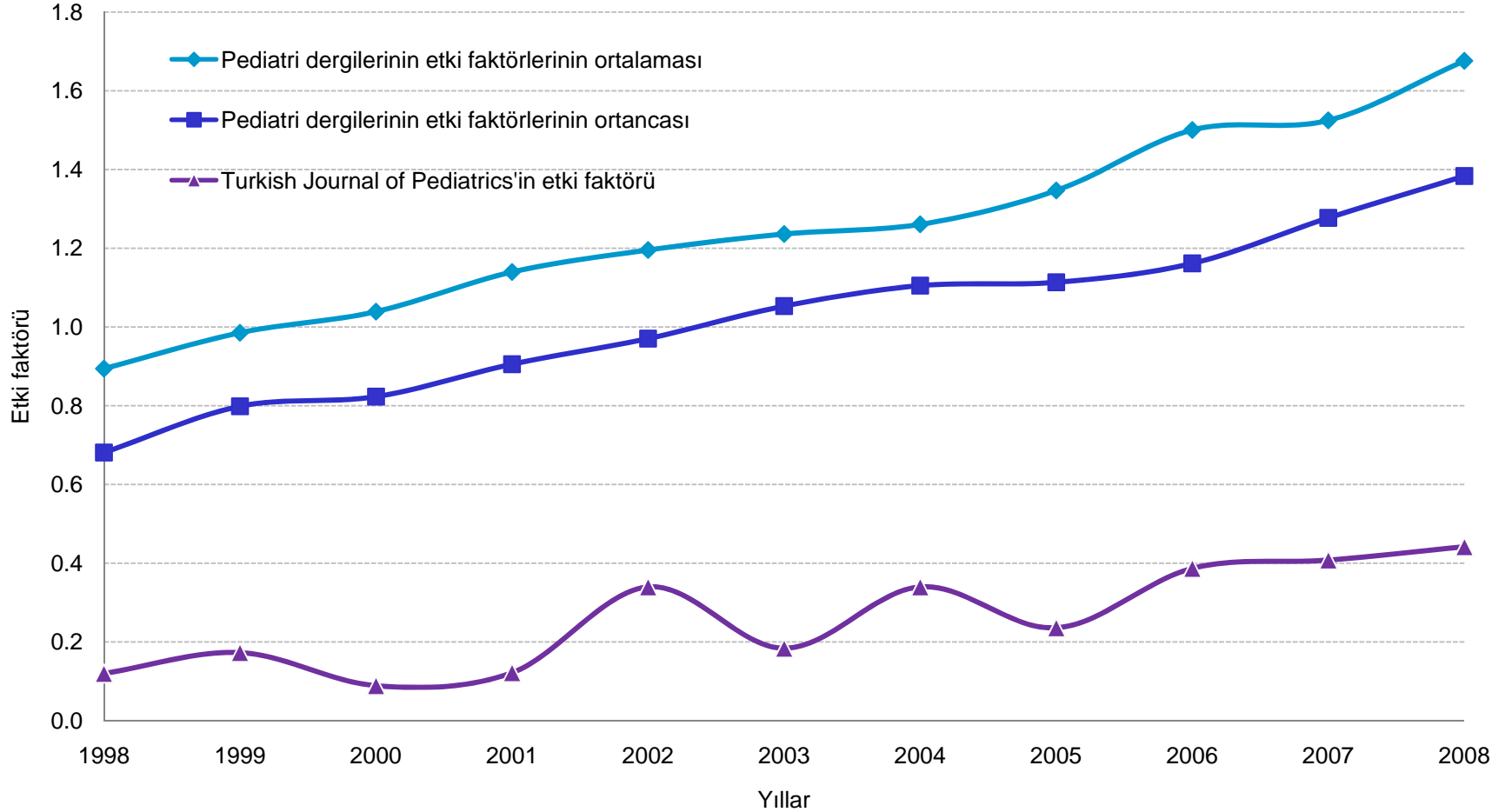

Yayınlara'nın %6'sı Türkiye dışından

Turkish Journal of Pediatrics'in Etki Faktörü

Yıl	Etki faktörü	Etki faktörü sıralaması	Alandaki toplam dergi sayısı	Alandaki etki faktörü hesaplanan toplam dergi sayısı
2008	0,442	81	86	84
2007	0,408	74	78	77
2006	0,387	71	74	74
2005	0,236	71	73	72
2004	0,312	66	70	69
2003	0,184	68	68	68
2002	0,340	65	68	68
2001	0,122	67	69	68
2000	0,089	70	71	70
1999	0,173	67	72	70
1998	0,120	67	71	70

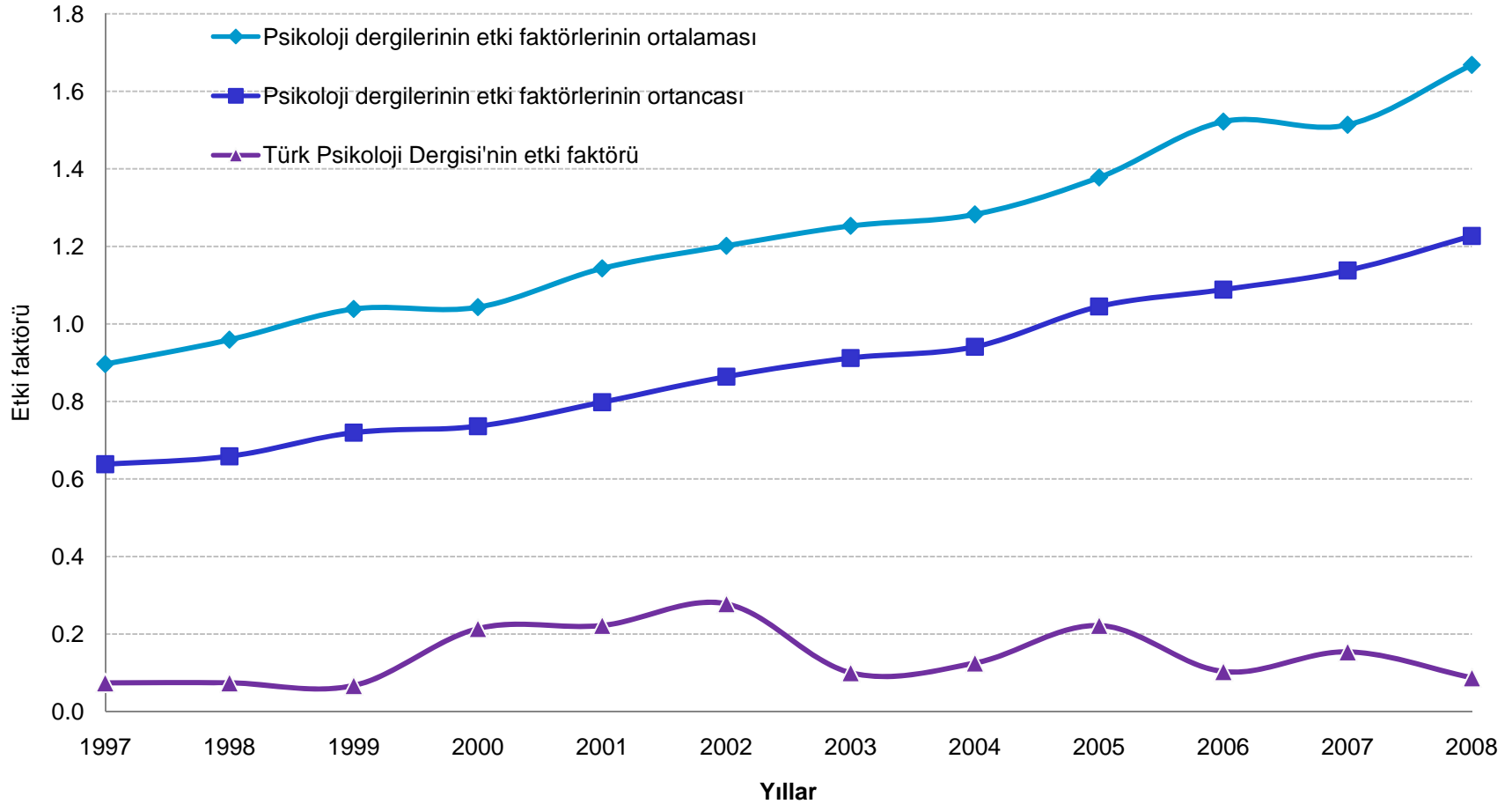
Yıllara göre Pediatri Dergilerinin ve *Turkish Journal of Pediatrics*'in Etki Faktörü

Türk Psikoloji Dergisi'nin Etki Faktörü

Yıl	Etki faktörü	Etki faktörü sıralaması	Alandaki toplam dergi sayısı	Alandaki etki faktörü hesaplanan toplam dergi sayısı
2008	0,087	455	458	457
2007	0,154	436	447	447
2006	0,103	437	440	438
2005	0,222	403	428	427
2004	0,125	415	425	424
2003	0,100	420	423	422
2002	0,278	372	422	429
2001	0,222	380	410	410
2000	0,214	385	420	419
1999	0,067	414	425	422
1998	0,074	419	427	426
1997	0,074	417	429	426

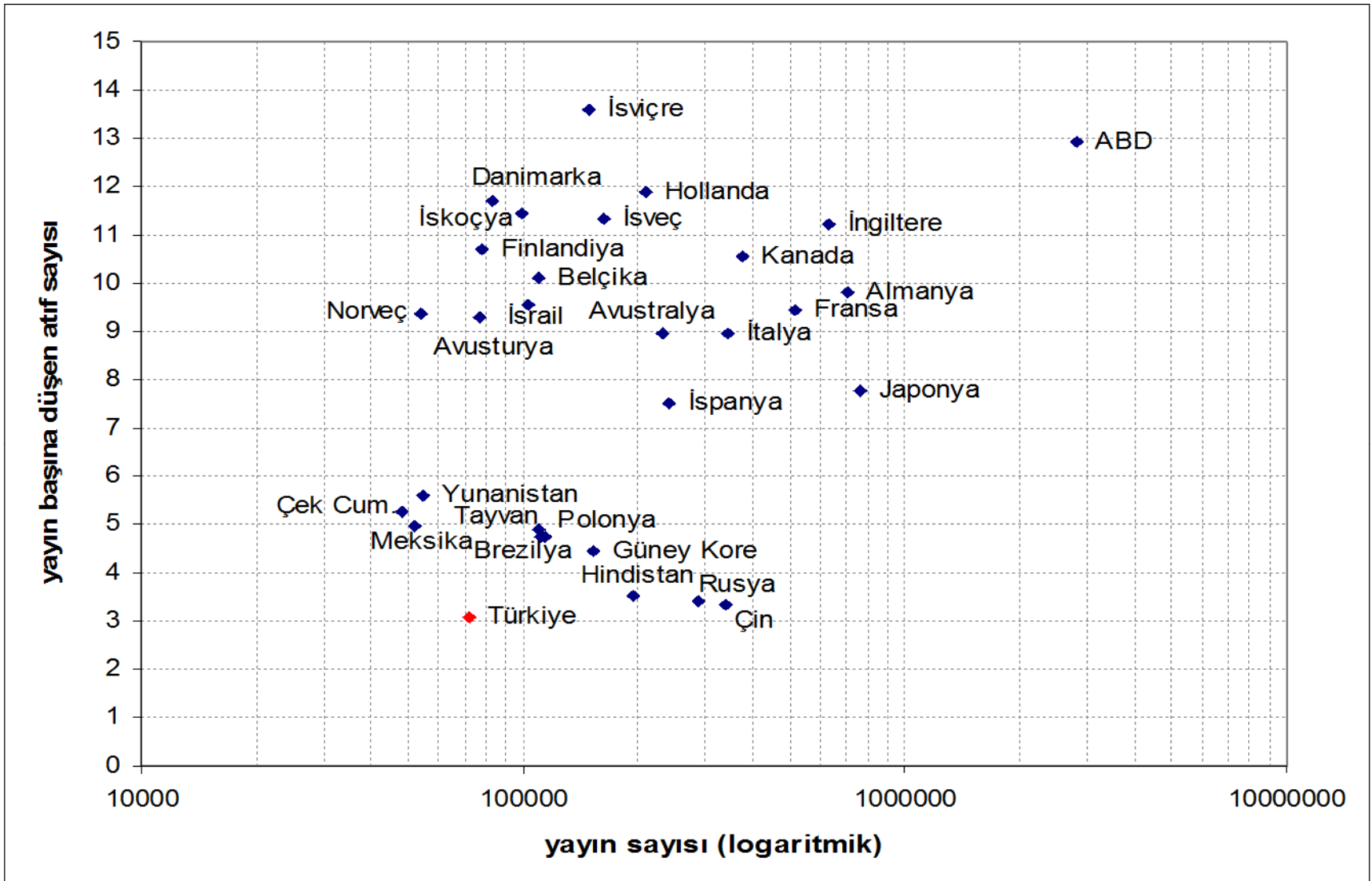
Yıllara göre Psikoloji Dergilerinin ve *Türk Psikoloji Dergisi*'nin Etki Faktörü

Sadece 4 makale Türkiye adresli değil

Essential Science Indicators
ve
Görelî Atıf Etkisi

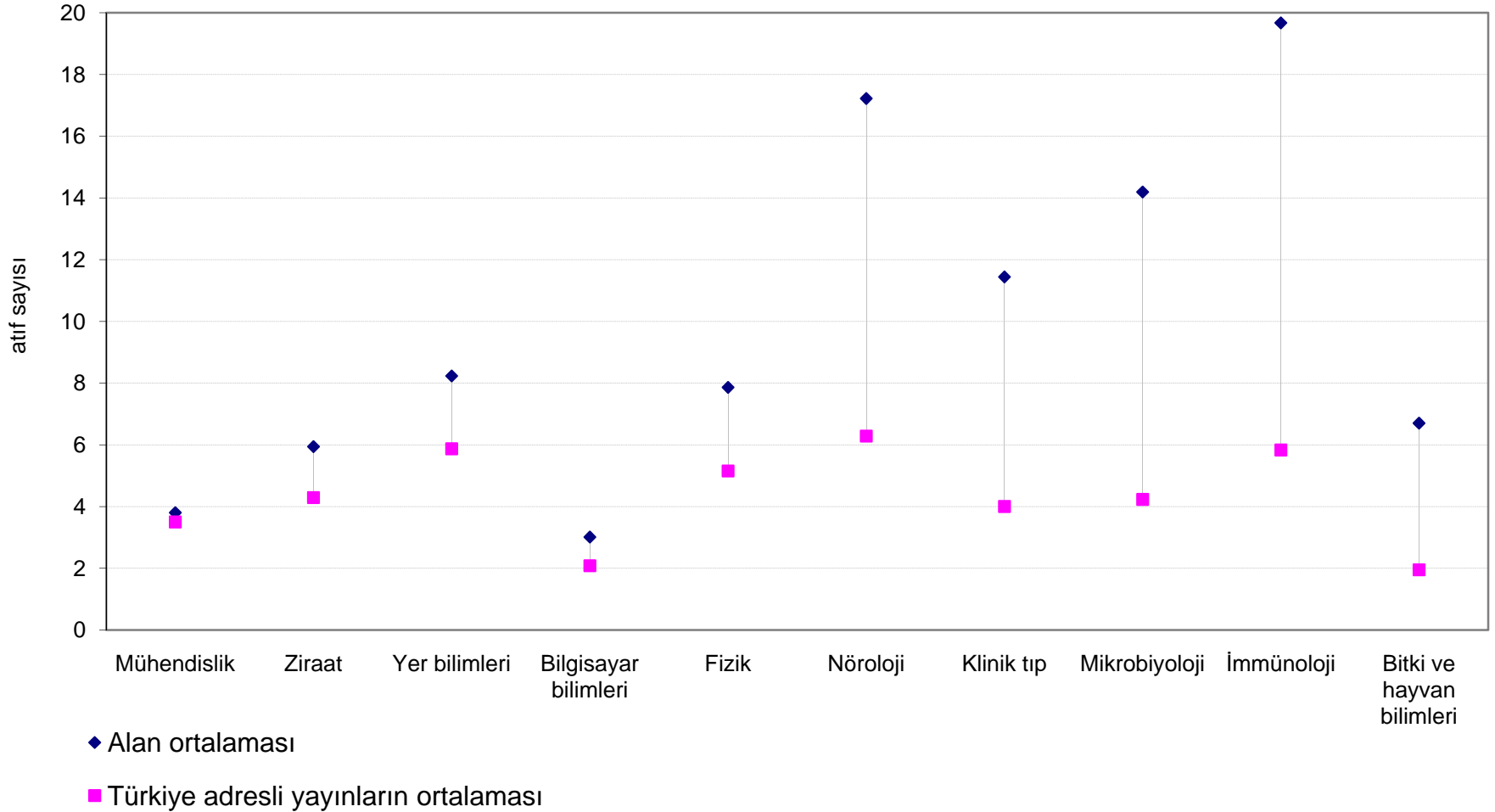
En Çok Yayın Yapan Ülkeler

ESI'deki Alanlara Göre Türkiye'nin Durumu

Alanlar	Dünyadaki yayın sayısı	Dünyadaki atıf sayısı	Yayın başına düşen atıf sayısı	Alandaki toplam ülke sayısı	TR'nin yayın sayısı	TR'nin atıf sayısı	TR'nin yayın başına düşen atıf sayısı	Yayın sayılarına göre TR'nin sıralamadaki yeri	Yayın başına düşen atıf sayılarına göre TR'nin sıralamadaki yeri
Ziraat	175.686	1.043.180	5,94	98	3886	16.674	4,29	14	53
Biyoloji ve biyokimya	532.887	8.253.067	15,49	99	4413	26.169	5,93	27	71
Kimya	1.099.320	10.304.112	9,37	93	12.011	62.100	5,17	21	60
Klinik tıp	1.896.937	21.707.927	11,44	107	42.011	167.851	4,00	13	100
Bilgisayar bilimleri	247.585	745.022	3,01	79	2205	4593	2,08	26	43
Ekonomi ve işletme	145.930	711.644	4,88	83	1015	2497	2,46	26	57
Mühendislik	730.267	2.772.919	3,80	95	11.790	41.317	3,50	16	39
Çevre ve ekoloji	234.223	2.182.648	9,32	101	3342	12.867	3,85	23	92
Yer bilimleri	254.530	2.096.027	8,23	100	2578	15.131	5,87	25	64
İmmünoloji	118.947	2.339.237	19,67	90	596	3477	5,83	32	88
Malzeme bilimi	414.073	2.303.797	5,56	77	5181	16.580	3,20	19	59
Matematik	229.831	667.246	2,90	82	2037	3510	1,72	25	64
Mikrobiyoloji	151.174	2.145.616	14,19	88	1033	4369	4,23	31	85
Moleküler biyoloji ve genetik	258.180	6.089.072	23,58	89	1225	14.475	11,82	31	63
Çok disiplinli bilimler	18.521	77.357	4,18	74	55	44	0,80	30	70
Nöroloji	281.543	4.848.826	17,22	82	2470	15.510	6,28	24	71
Farmakoloji	165.667	1.757.157	10,61	88	2282	15.012	6,58	20	56
Fizik	841.932	6.613.646	7,86	87	6043	31.130	5,15	31	59
Bitki ve hayvan bilimleri	509.778	3.415.691	6,70	105	8082	15.735	1,95	20	103
Psikiyatri ve psikoloji	221.484	2.094.424	9,46	83	1419	5663	3,99	21	73
Sosyal bilimler	385.211	1.526.755	3,96	102	2119	3713	1,75	28	88
Uzay bilimleri	114.818	1.464.319	12,75	68	503	2483	4,94	39	62

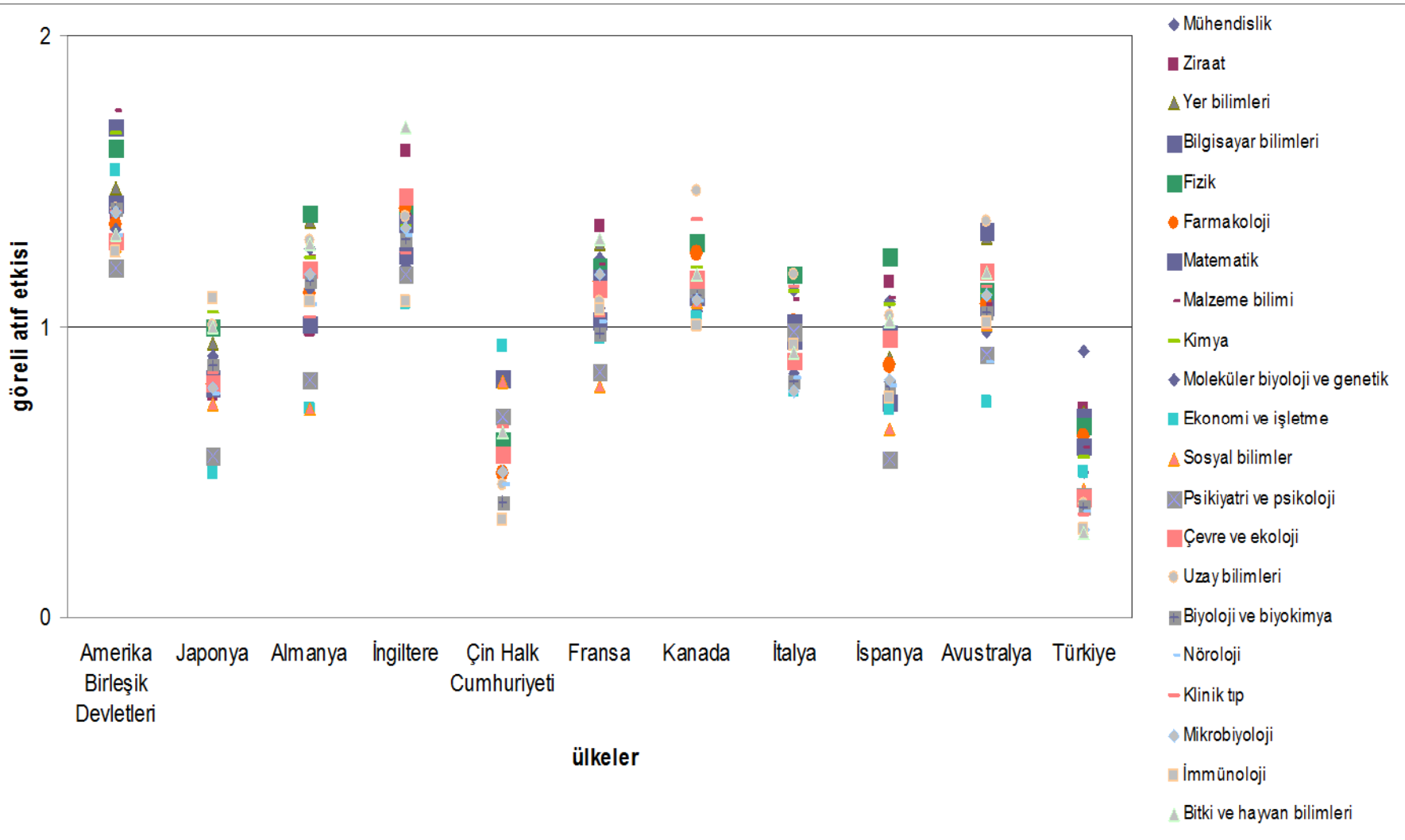
ESI'deki Alanlara Göre Yayın Başına Düşen Atıf Sayıları

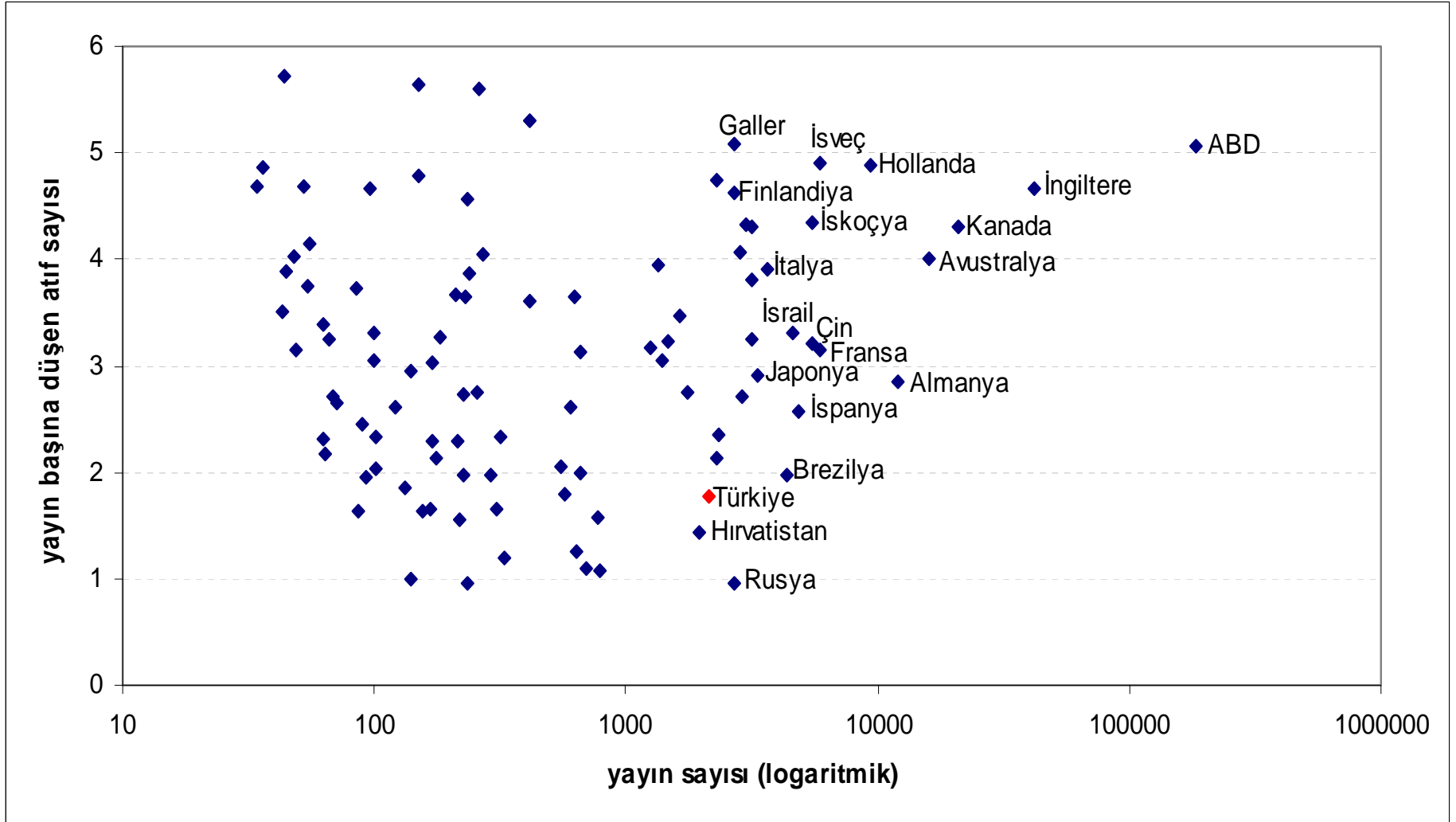
Türkiye'nin Alanlar Bazında Görelî Atıf Etkisi

Alan	Yayın başına düşen atıf sayısı (dünya)	Yayın başına düşen atıf sayısı (Türkiye)	Görelî atıf etkisi
Mühendislik	3,80	3,50	0,92
Ziraat	5,94	4,29	0,72
Yer bilimleri	8,23	5,87	0,71
Bilgisayar bilimleri	3,01	2,08	0,69
Fizik	7,86	5,15	0,66
Farmakoloji	10,61	6,58	0,62
Matematik	2,90	1,72	0,59
Malzeme bilimi	5,56	3,20	0,58
Kimya	9,37	5,17	0,55
Moleküler biyoloji ve genetik	23,58	11,82	0,50
Ekonomi ve işletme	4,88	2,46	0,50
Sosyal bilimler	3,96	1,75	0,44
Psikiyatri ve psikoloji	9,46	3,99	0,42
Çevre ve ekoloji	9,32	3,85	0,41
Uzay bilimleri	12,75	4,94	0,39
Biyoloji ve biyokimya	15,49	5,93	0,38
Nöroloji	17,22	6,28	0,36
Klinik tıp	11,44	4,00	0,35
Mikrobiyoloji	14,19	4,23	0,30
İmmünoloji	19,67	5,83	0,30
Bitki ve hayvan bilimleri	6,70	1,95	0,29

En Fazla Yayın Yapan Ülkeler ve Görelî Atıf Etkisi

Sosyal Bilimler

Türkiye Adresli Yayınların Farklı Göstergeler Bakımından Değerlendirilmesi

Ülke Nüfusu Açısından Değerlendirme

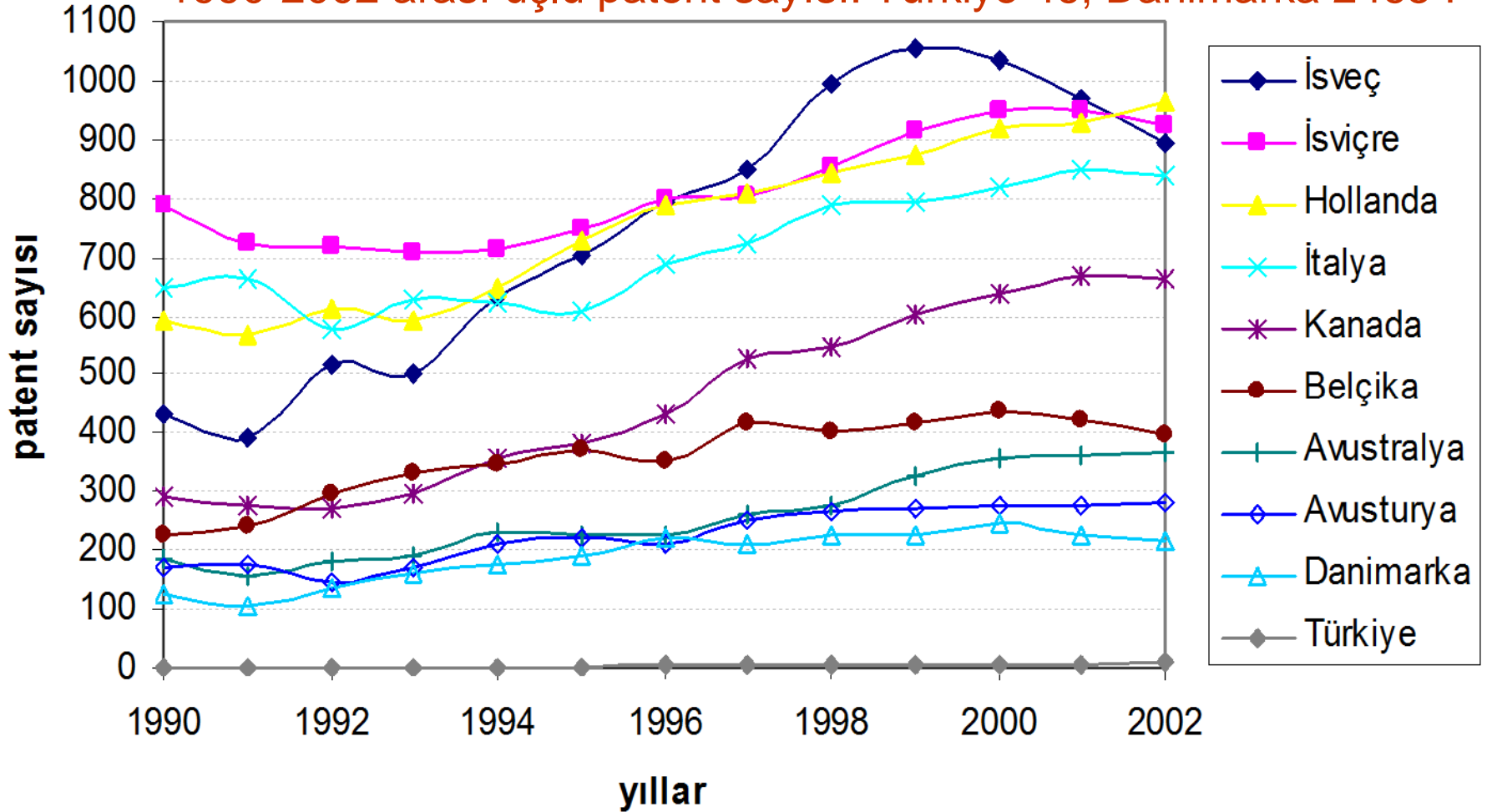
Ülke	Yayın sayısı	Atıf sayısı	Nüfus	Milyon kişiye düşen yayın sayısı	Milyon kişiye düşen atıf sayısı
ABD	2.803.625	36.231.437	295.734.134	9480,2	122.514
Japonya	759.989	5.898.079	127.417.244	5964,6	46.290
Almanya	705.953	6.928.683	82.431.390	8564,1	84.054
İngiltere	633.123	7.097.782	50.431.700	12.554,1	140.741
Fransa	513.387	4.847.515	60.656.178	8463,9	79.918
Kanada	375.239	3.958.929	32.805.041	11.438,5	120.681
İtalya	344.759	3.084.580	58.103.033	5933,6	53.088
Çin Halk Cumhuriyeti	340.206	1.129.014	1.306.313.812	260,4	864
Rusya	286.481	971.561	143.420.309	1997,5	6774
İspanya	240.618	1.810.352	40.341.462	5964,5	44.876
Avustralya	232.423	2.086.047	20.090.437	11.568,8	103.833
Hollanda	209.233	2.484.821	16.407.491	12.752,3	151.444
Hindistan	194.593	687.523	1.080.264.388	180,1	636
İsveç	162.696	1.841.611	9.001.774	18.073,8	204.583
Güney Kore	153.051	678.175	48.640.671	3146,6	13.943
İsviçre	149.375	2.028.778	7.489.370	19.944,9	270.888
Brezilya	114.192	540.161	186.112.794	613,6	2902
Tayvan	110.948	524.438	22.894.384	4846,1	22.907
Belçika	110.151	1.112.803	10.364.388	10.627,8	107.368
Polonya	109.690	537.479	38.557.984	2844,8	13.940
İsrail	102.364	978.865	6.276.883	16.308,1	155.948
İskoçya	98.816	1.129.560	5.094.800	19.395,5	221.708
Danimarka	82.950	972.211	5.432.335	15.269,7	178.967
Finlandiya	77.650	831.065	5.223.442	14.865,7	159.103
Avusturya	77.050	716.966	8.184.691	9413,9	87.598
Türkiye	72.648	222.262	69.660.559	1042,9	3191
Yunanistan	54.929	307.529	10.668.354	5148,8	28.826
Norveç	54.155	507.523	4.593.041	11.790,7	110.498
Meksika	52.020	258.324	106.202.903	489,8	2432
Çek Cumhuriyeti	48.421	254.529	10.241.138	4728,1	24.853

19 kat

85 kat

Patent Açısından Değerlendirme

1990-2002 arası üçlü patent sayısı: Türkiye 46; Danimarka 2465 !

Türkiye Adresli Yayınların Genel Değerlendirilmesi

- ❑ Ülke nüfusu açısından
 - ❑ Türkiye'nin milyon kişiye düşen yayın ve atıf sayıları diğer ülkelerle karşılaştırıldığında düşük
- ❑ Patent sayıları açısından
 - ❑ EIS'de Türkiye en son sırada
- ❑ Tam zamanlı araştırmacı sayısı açısından
 - ❑ Araştırmacılar yılda bir yayın bile yayımlamıyor
- ❑ İnsani Gelişim Endeksindeki konum açısından
 - ❑ Ülkelerin yayın sayısı ile paralellik görülüyor, Türkiye ise 92. sırada

Yayın Sayısı İle Bazı Değişkenler Arasındaki İlişki

- ❑ İstihdam edilen on bin kişiye düşen araştırma-geliştirme personeli sayısı (Pearson's $r = 0,974$, $p < 0,01$);
- ❑ Öğretim elemanı sayısı (Pearson's $r = 0,934$, $p < 0,01$)
- ❑ Araştırma-geliştirme harcamalarının GSMH içindeki payı (Pearson's $r = 0,766$, $p < 0,01$)

Sonuçlar

- ❑ Türkiye'de akademik yükselmelerde atıf dizinlerinde yer alan yayınlara verilen önem, yapılan teşvikler ve dizinlere yeni giren dergiler yayın sayısındaki artışın başlıca nedenleri arasında
- ❑ Türkiye adresli yayınların çok azı ilgili oldukları alanda etki faktörü yüksek dergilerde yer almakta

Sonuçlar

- ❑ Atıf dizinlerinde yer alan Türkiye adresli dergiler buldukları disiplinde etki faktörü sıralamalarında alt sıralarda
- ❑ Gelecekte Türkiye'nin dünya literatürüne atıf dizinleri kapsamında yaptığı katkı günümüzdeki uygulamalar devam ettiği takdirde sürekli artış gösterecek

Öneriler

- ❑ GSMH içinde araştırma-geliştirmeye ayrılan payın artırılması
- ❑ Türkiye'nin bilim ve teknoloji yol haritasını oluşturmak amacıyla "Bilim ve Teknoloji Araştırmaları" birimi kurulabilir
- ❑ Bilimsel yayın politikası süreklilik ve tutarlılık arz etmeli, devlet politikası şeklinde benimsenmeli

Öneriler

- ❑ Atıf dizinlerine giren Türkiye orijinli dergi sayısını ve niteliğini artırmak için çalışmalar yapılmalı
- ❑ Yoğun olarak araştırma faaliyetlerini gerçekleştiren üniversiteler özel sektör ile işbirliği içinde bulunmalı
- ❑ Bilim dünyasının ve toplumun gereksinimleri doğrultusunda araştırmalar yapılmalı

Türkiye'nin Yayın ve Atıf Performansı

Umut Al
Hacettepe Üniversitesi
Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
<http://yunus.hacettepe.edu.tr/~umutal>
umutal@hacettepe.edu.tr